

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Pošto-čekovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštine proste.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, $\frac{1}{8}$ strani
din 250 —, $\frac{1}{16}$ strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Vojni požari v Evropi, Afriki in na Daljnem vzhodu

Dogodki v Evropi

Vojno težišče se premika proti vzhodu

Jesen in zima si že podajata roko. O kaki nagli odločitvi v evropski vojni ni več govora. Glasilo italijanskega zunanjega ministra jasno priznava dolgotrajnost vojne z besedami: »Italijanski narod se je prepričal, da utegne postati vojna dolga in trda.« Zračna obračunavanja med Nemci in Angleži se sicer nevzdržno nadaljujejo, a kljub temu se premika težišče evropske vojne zopet proti vzhodnemu delu Sredozemlja.

Vprašanji zasedbe angleškega otoka in zahodnega ključa do Sredozemskega morja, Gibraltarja, sta se umaknili čez noč v ozadje. V Rimu je po razgovorih s španskim notranjim ministrom Sunerjem prevladalo mnenje, da bi napad na Gibraltar potegnil neposredno tudi Španijo v vojno, kar bi pa tej dejeli povzročilo velike skrbi glede prehrane. Izvrpana Španija bi v primeru vojne bila navezana le na dovoz hrane po suhem, v glavnem iz Nemčije ter Italije, ki bi ji pa težko krili vse one potrebščine, ki jih zdaj Španija po veliki večini dobiva z ameriške strani. Da se taka obremenitev prepreči, je načrt vstopa Španije v vojno preložen na čas tik pred odločitvijo sedanja vojne, ko bo Španija prikrajšana na zunanjem dovozu le nekaj tednov.

Vzroki za prenos vojnega težišča z zapada proti vzhodu

Vzroke za prenos odločilnega vojnega težišča z zapada proti vzhodu je iskati predvsem pri slabih izgledih, da bi zamoglo priti v doblednem času na zapadu do kake odločitve. Istočasno, ko se je začela umikati zapadna odločitev, so razni diplomatski koraki odpri evropski vojni nove izglede na vzhodnem delu Evrope. Predvsem je padel prejšnji režim v Romuniji, ki zlagajo Evropo s petrolejem. Inta Romunija je na posredovanje Nemčije ter Italije pristala na razdelitev Sedmograške in na vrnitve južne Dobrudže Bolgarom. Še toliko popustljivost Romunije napram madžarski sosedi in zagotovitev njenih novih mej od strani Nemčije ter Italije ni izmirila odnosa med Romuni in Madžari. Krvava madžarsko-romunska razračunavanja radi manjšin sta spremno izrabili Nemčija ter Italija za vmešavanje z dvema glavnima ciljema, da zasigurata zase romunski petrol in da odrežeta dovoz pogonskega materiala za Veliko Britanijo.

Uradno sporopričilo o prihodu Nemcev v Romunijo

Uradno poročilo iz romunske prestolnice o prihodu nemških čet v Romunijo se glasi: Prejšnja romunska vlada je zaprosila za pomoč Nemčije za izpopolnitve izvezbanosti romunske vojske. General Antonescu (sedanji romunski diktator) je ugotovil, da je ta zamisel odlična in jo je sprejel. Nemški rajh se

je odzval temu vabilu v naklonjenosti in prijateljstva polnem duhu in sklenil poslati v Romunijo vojaško odposlanstvo, katerega prvi oddelok je prispel 12. oktobra v Bukarešto pod poveljstvom generalov Hansena in Schweidela.

Kaj poroča Amerika o prihodu Nemcev in Italijanov v Romunijo?

Ameriško poročilo o prihodu Nemcev in Italijanov v Romunijo se glasi: Po bukareških ulicah je videti številne uniforme nemških letalcev. Nad romunsko prestolnico pa je napravilo slovesen polet okrog 150 nemških bombnikov. Po bukareških hotelih in zasebnih stanovanjih, ki jih je mnogo praznih, je pripravljeno vse potrebno za oskrbo nemških in italijanskih vojaških strokovnjakov. Po Bukarešti govore o tem, da pride v kratkem v Romunijo tudi več sto italijanskih vojaških strokovnjakov, ki da se bodo nastanili delno v petrolejski industriji, delno v Bukarešti, delno pa v Konstanci ob Črnom morju, kjer popravljajo letališče in opremljajo tudi prostor za vodna letala. Prav tako so se širile po Bukarešti novice, da pripravljajo v Konstanci vse potrebno za oporišča za podmornice. Podmornice naj bi prišle po suhi poti ali po Donavi v razdeljenih kosih in bi jih potem v Konstanci sestavili. Toda te gvorice uradno niso potrjene, čeprav hočejo vedeti nekateri, da so v Črnom morju že nekatere nemške podmornice.

Stališče romunskih sosedov

Radi kratko označenih dogodkov v Romuniji je reklo sovjetski maršal Timošenko, da se trudi Rusija z vsemi silami, da ohrani mir. Kljub temu pa se mora oborožiti in pripraviti, ker mora tudi ona računati z možnostjo zpletitvajev.

Turčija izjavlja: Ako bi hotela nemška vojska skozi Balkan in Turčijo napasti angleške postojanke v Sredozemlju in morda prodreti celo do petrolejskih vrelcev v Iraku, ji Turčija ne bo dovolila prehoda skozi svoje ozemlje. Dva milijona turških bajonetov brani turške meje.

Tudi Grčija se ne namerava odpovedati prijateljskim odnosa z Anglico. Anglija namreč jamči za grške meje.

V Afriki

Odložitev italijanske ofenzive proti Egiptu

Važna zadeva, ki zanima svet s področja Sredozemlja, je odmor v italijanski ofenzivi iz Libije proti Egiptu. Italijanski maršal Graziani je zastal v prvotno zmagovalnem pohodu radi tega, ker so Angleži na svojem umiku proti Marsu Matruhu ob severnoafriški obali uničili vse puščavske studence in okužili vodnjake s solzavim plinom, tako da so neporabni za pitno vodo. Grazianijeva vojska je primorana, graditi lastne vodovode iz libijske strani. Ko bo italijanska armada osigurana z zadostnimi količinami vode na potu skozi puščavsko ozemlje,

je, bo zopet stopil v ospredje italijanski naval na Egipt in na Sueški prekop. To pa bo trajalo še precej časa.

Iz gibanja »svobodnih« Francozov

Zadnje dni je imel angleški ministrski predsednik Churchill v poslanski zbornici govor. Med drugim je omenil tudi ponesrečen napad voditelja »svobodnih« Francozov generala De Gaullea in angleške mornarice na francosko zapadnoafriško pristanišče Dakar. Churchill je priznal, da je bil dogodek pri Dakarju za Anglijo in za generala De Gaullea polomilja, da pa kljub temu hoče Anglija tudi v bodoče De Gaulle kot zastopnik »vojskujočih se Francozov« nuditi vso podporo. V minulem tednu se je general De Gaulle izkrcal v Duali, ki leži v francoskem afriškem Kamerunu. Kamerun je bila ena prvih francoskih kolonij, ki se je pri-družila gibanju generala De Gaullea. Duala je prav blizu angleške kolonije Nigrije, tako da mu bodo Angleži tudi v bodoče lahko vsak čas prisikočili na pomoč.

Na Daljnem vzhodu

Spošna zaostrenost

Na Dalnjem vzhodu v preteklem tednu sicer ni bilo novih odločilnih dogodkov, na splošno pa se je položaj glede vojne nevarnosti zaostril. Napetost med Ameriko in Japonsko na-rašča, kar je razvidno iz vsakodnevnih gospodarskih in vojaških ukrepov enih in drugih.

Ukrepi Amerike proti Japonski

Vlada Združenih ameriških držav je prepo-vedala izvoz pšenice v pristanišča Daljnega vzhoda, katera nadzira Japonska. Dalje je pre-povedan na Japonsko izvoz bakra in jekla iz Združenih držav in iz Kanade.

Medtem ko je storila japonska vlada v minulem tednu vse, da bi vsaj deloma vzpostavila znosljive odnose z Ameriko, slednja ne samo, da ni prav nič popustila, ampak je dne 11. oktobra popolnoma zabranila izvoz na Japonsko. Ta prepoved se tiče tudi surovega olja, katerega je predelovala Japonska v bencin.

Atentati v od Japoncev zasedeni Kitajski

Predsednik kitajske vlade Vančivej, ki je bil predsednik kitajske vlade na od japonskih čet zasedenem kitajskem ozemlju, je bil v preteklem tednu v svojem stanovanju ubit. Umor je izrazil veliko vznemirjenje. Japanske oblasti so takoj začele s preiskavo o morilcu, ki se mu je posrečilo pobegniti.

Isti dan je bil umorjen tudi župan mesta Šanghaj, katerega je bila postavila Vančivejeva kitajska vlada v sporazumu z Japonci. Preiskava je dognala, da je šanghajskega župana umoril njegov osebni sluga, in sicer med tem, ko je župan spal.

Tretji zločinski umor se je zgodil v šanghajskem predmestju Homkiu, kjer je padel kot žrtev zavratnega umora neki višji japonski častnik, katerega ime pa ne objavlja.

Narodno-vzgojna naloga prosvete

Stojimo na življenjski prekretinci. Vse okoli nas podrhteva v nemiru, pričakovanju ali v razočaranju. Odigravajo se veliki dogodki, ki imajo velike posledice. Tem se ne more odtegniti noben narod, ker so danes takšne prilike, da se noben narod ne more zadovoljiti z ulogo neprizadetega opazovalca. Smo li kos času, njegovim velikim zahtevam in vršečim se spremembam? To je vprašanje, ki je postavljeno pred poedince in ves narod.

V svetu se vrši orjaška tekma med narodi, kakršne ne pomni zgodovina. Tekma za obstoj in veljavo. Kdor v tej tekmi propade, ne velja in ne šteje več med drugimi narodi. Podlaga zunanje veljave kakšnega naroda je njegova notranja vrednost. Kdor hoče kaj veljati pred drugimi, mora v sebi nositi notranjo veljavno. To se uresničuje pri poedincu prav tako, kakor pri narodu. Če hočemo, da bo naš narod vzdržal v življenjski tekmi sedanjega časa ter ohranil ugled in čast v svetu, mora sam v sebi biti vreden te časti.

Danes vladajo v svetu takšne razmere, da ni nikomur nič podeljeno, marveč vse zasluzeno, s trudom in naporom zasluženo. Mesto, ki ga hoče kak narod zavzemati v svetu, si mora pridobiti in priboriti. To zmore samo močan narod, močan po duhu in telesu. Predvsem odločuje duh. Tvarne sile in gmot-

ne vrednote so važne in potrebne. Niso pa vse, tudi niso prve. Prvo je duh, iz katerega narod živi in v katerem zmaguje.

Duh ne kloni, tudi ne v oslabelem telesu in ob pomanjkanju tvarnih sredstev in gmotnih dobrin. Njegovo izvirališče in oporišče je nadčutni svet duhovnih idej in moralnih načel, ki je neuničljiv. Zato je tudi neuničljiv narod, ki živi iz duha. Tako je živel naš narod. Nosil je po pričevanju zgodovine na svojih ramah težko pezo, ki ga je večkrat pritiskala tlom, pa nikdar vrgla na tla. Trle so ga nesreče, stiske in katastrofe, pa ga niso strle.

Težka stoletja je preživel naš narod. Iz nekdanje politične samostojnosti in lastne državnosti je padel na raven politične podrejenosti. Boriti se je moral zoper raznarodovanje, ki mu je pretilo od številčno in gmotno močnejših sosedov. Mnogo je izgubil. Ni pa izgubil sebe. Ni zapravil svoje slovenske duše. Intako se je naposled uresničilo to, po čemer je naš narod vedno hrepnel, bodisi podzavestno v duši ljudstva, bodisi zavestno po svojih voditeljih. Uresničilo se je to po svetovni vojni pred 21 leti. Naš narod je podal roko svojim bratom na jugu ter z njimi vstal iz stiske in bede v močni, svobodni, nacionalni jugoslovanski državi ter še vedno stoji močan kot steber.

Močni steberi so potrebni povsod, ker živi slovenska kri na slovenski zemlji. Kri in zemlja sta tvarni element in osnova narodnega obstoja in razvoja. K narodnemu življenju pa je še tudi potreben duhovni element. In to je narodna zavest. To je tisti močni steber, ki mora zanj skrbeti prava ljudska prosveta. Z jesenjo se začenja delovna sezona po naših prosvetnih društvi. Naj bi se vsa naša društva zavedala svoje velike naloge, ki jo morajo vršiti prav v teh časih.

Časi stiske in trpljenja so tisti, ki kličejo po izobraževalnem in vzgojnem delu. Če je to kdaj potrebno, je nujno potrebno v dobi težkih narodnih preizkušenj. Ljudje, osobito mladina potrebuje pouka, navodila, tolažbe in pobude. Sredi med stisko in zmedo, ki danes vladata v svetu, nepoučen človek lahko in rad zablodi. Osvestiti se mora v trdnem spoznaju, kaj je danes naloga poedinka in kaj naroda, in kaj je danes potrebno, da narod vztraja in v svoji vztrajnosti zmaga. Narodna zavest, oprta na vekovita krščanska načela, je tista sila, ki narodu kaže pot, ga vodi, tolaži, krepi in ohrabruje. Narod brez močno razvite narodne zavesti je obsojen na propad. Zato bodi gojivti in okreptiti te zavesti posvečeno delovanje po naših prosvetnih organizacijah!

Franjo Žebot:

Kmetijski izgledi za bodočnost

Napredno kmetovanje se bo spet izplačalo

Vsi, ki so doma iz kmečkih hiš, a se pečamo tudi z javnim delom, pazno motrimo svetovne dogodke tudi z vidika kmetijske proizvodnje (pridelovanja živeža). To vprašanje ni važno samo v sedanji trenutni časovni dobi, ampak bo važno še dolgo dobo let. Strašna vojna, ki divja že skoro po vsem svetu — hvala Bogu, ne po krivdi Jugoslavije! — uničuje živežne zaloge na veliko. Mnogi se že bojijo pomanjkanja kruha in drugih živil, ker vojska silno požre tega blaga.

Kaj sledi iz tega? Kar bo bodoča leta kmet pridelal na njivi, na travniku, v sadonosniku, v vinogradu in še bolj pa v hlevu, bo iskanlo in bo tudi imelo ceno. In kak nauk naj slovenski kmet vzame iz tega?

Izrabimo našo rodovitno slovensko zemljo v naprednem smislu! Pri nas je še vse preveč starokopitarskega načina obdelovanja zemlje. So cele občine, kjer še točno tako »po starem« plitvo orjejo, ne vedo, kakšne koristi je rigoljanje za vsako zemljo. Bajka jim je še preiskava zemlje, kakšna gnojila so potrebna travniku, kakšna tej ali drugi njivi, kakšna vinogradu na tem bregu, kakšna na onem vrhu. Posebno pa mnogo grešijo naši ljudje glede sadjarstva, ki je ponekod tako zanikrno, da se človeku smili zapuščeno sadno drevje. In kaj šele naša živinoreja! Vlada, banovina, okraji in občine bi morale na veliko pospeševati napredno živinorejo s podporami za bike-plemenjake, merjasce itd. Drenažirati bi morali travnike, regulirati našo Pesnico, Dravinjo in druge reke ter potoke, ki leta za letom uničujejo rodovitne travnike. Tam okrog Prašerskega vidite celo pokrajino, ki leži v nemar in ne daje nobenih pridelkov!

Vse se sedaj naenkrat — in to še v dobi krize — ne da popraviti. Ali eno je mogoče: sami si kmetje pomagajte z nasvetom drug drugemu, kaj bi bilo najbolje storiti, da bo naša slovenska zemlja drugo leto rodila več pridelkov kot navadno. Pomagajte drug drugemu posebno vi, ki imate kmetijske šole in tečaje! Letošnja jesen in zima naj služita strokovno-gospodarskemu pouku! Bog je z nami, ko naši domovini obranja ljudi mir, ki

je za sedanje dobo največja dobrota. Bodimo mu hvaležni s tem, da smo marljivi, pridni na tej zemlji, ker s tem bomo koristili celokupni naši domovini k napredku in boljšemu gospodarstvu.

Ko v drugih evropskih državah ogenj, žvelpo, strupi in topovi umičejo vse, kar je človeška roka skozi stoletja vsadila in zgradila, se je naša Slovenija in Jugoslavija doslej še izognila strašnega vojnega uničevanja! Res morajo tudi naši slovenski ljudje doprinašati

razne žrtve na oltar domovine, vendar pa, če trezno pomislimo, je Jugoslavija skoro edina dežela v Evropi, katere vojna vihra še ni zavjela. Prosimo Boga, da bi našim državnikom in voditeljem še naprej dal tak razum, da bodo še naprej vodili našo usodo po potu miru!

Torej: letošnja jesen, zima in zgodnjina polemal naj bodo za slovenskega kmeta in delavca velika in skrbna priprava za čim več pridelkov prihodnje leto! Slovenski strokovnjaki, na noge! Pomagajte s svojo znanostjo!

Po Jugoslaviji

Stvarna razkritja o škodljivem vplivu judovstva na gospodarstvo v Jugoslaviji. Nekateri vodilni srbski časopisi so začeli ostro pisati o skrajno škodljivem vplivu judovstva na jugoslovansko gospodarstvo, kar občutijo v današnjih vojnih časih najbolj nižji sloji. Iz teh člankov, ki so podprt z dokazi, hočemo navesti le glavno vsebino, ker trpi tudi Slovenija radi zasidranja juđovstva v naše gospodarstvo in radi nadzorstva judov nad jugoslovenskim kapitalom. Iz zgoraj omenjenih srbskih poročil je razvidno, da je skoro vsa trgovina in bankarstvo v rokah judov v Zagrebu, Osijeku, vojvodinskih mestih, Skoplju, Banjaluki in drugih večjih krajih. Posebno imajo judje v rokah vso trgovino z živili in žitom, vetrugino z industrijskimi izdelki in surovinami ter večino velikih bank. V vseh krajih, kjer imajo judje neomejeno gospodarsko moč, je ljudstvo z navdušenjem pozdravilo ukrep vlade, ki omejuje delovanje judov v trgovini. Judje so največji verižniki in torej največji izsesovalci ter škodljivci ljudstva, katerega gostoljubje so tako dolgo nemoteno izrabljali. Judje znajo svoje poslovne mreže silno spremno razvijati, da jim oblasti največkrat ne morejo priti na sled. Vsakdo ve, da znajo hitro menjati svoje tvrdke in se spremno skrivati, da nihče ne bi mogel dobiti točne slike o obsegu njihovega poslovanja in o njihovih kapitalih. Tako preslepe tudi davkarije. Zlasti pa se radi poslužujejo sleparije, da imajo poslov-

ne prostore revno opremljene in tesne, da dobi vsakdo prav nasproten vtis o stanju, kakor v resnici je. Oblasti morajo nastopiti strogo in brezobjirno, sicer se bodo judje znali na vse načine izviti izpod udarca nove uredbe. Saj se govori, da so judje že vohali vnaprej grozečo nevihto in so ponekod svoje tvrdke pravočasno prepisali na kristjane, da bi lahko še naprej pod tujim kritjem uganjali svoje verižništvo in grabili velike dobičke brez ozira na ljudstvo in državo, v kateri so.

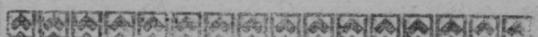

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red

veljaven od 6. oktobra 1940

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor - Ptuj

Novice iz domačih krajev

80 letnik 50 let naročnik »Slov. gospodarja«. Dne 10. oktobra je duševno in telesno še popolnoma čil obhajal v Bočni 80 letnico rojstva Kranjcov oče Franc Čeplak sredi ljubečih otrok in lepega venca vnukov in vnučkinj. Doosti veselja in tudi žalosti je doživel, posebno ko mu je umrla zvesta družica in deset otrok. Širje živi so lepo oskrbljeni. Zanimivo je, da si je troje hčerk v Hrastniku poiskalo življenske spremiščevalce. Prva mizarja, druga trgovca, tretja restavraterka gospa Ana je vsake mu Hrastničanu znana. Jubilant je, odkar je nehal ministirati pa do pred 12 leti vozil splave na jugovzhod. Celo v Romunijo ga je nekajkrat prinesla mokra pot. Zdaj ne zamudi nobene delavnitske sv. maše. Saj se kot »krmariš« tolkokrat na vodi niti nedeljske ni mogel udeležiti. Naj mu da Bog milost, da bo doživel biserni jubilej naročnika »Slovenskega gospodarja!«

Župnijski izpit na bogoslovni visoki šoli v Mariboru so dne 9. in 10. oktobra položili gg.: Berden Jožef, eksposit, Hotiza; Bratuš Alojzij, kaplan, Laško; Gabor Alojz, kaplan, Sv. Pavel pri Preboldu; Gorogranc Martin, provizor, Trbovlje; Jager Franc, kaplan, Pilštanj; Kušar Štefan, kaplan, Sv. Lovrenc na Dravskem polju; Laura Mihael, kaplan, Sv. Benedikt v Slov. goricah; Ornik Friderik, kaplan, Makole; Prelog Ludovik, vikar, Hrastnik; Janko Škrabani, kaplan, Ljubno; Vogrinec Anton, kaplan, Žetale.

V zadnjem hipu preprečena velika prometna nesreča. Dne 11. oktobra zvečer se je zaletel mariborski mestni avtobus v železniško zapornico na prelazu na Tržaški cesti v Mariboru. Bilo je temno ter precej megleno in je opazil Šofer, da so zapornice spuščene tik pred njimi. Ker v trenutku potegnjene zavore niso dovolj prijele, je avtobus zapornico predrl in obstal sredi na tračnicah. Položaj je bil za popotnike strahoten, ker je bilo slišati sopiranje prihajoče lokomotive. Prišlo bi bilo do velike prometne nesreče, da ni železniški čuvaj s signali ustavil stroj.

Tekstilna delavka ponesrečila. Huda nesreča je zadevala v Mariboru tekstilno delavko Kristino Plečko. Na tkalnem stroju se je zlomila os pri čolničku in stroj ji je poginal čolniček z vso silo v glavo. Čolniček ji je prebil čelo in so jo prepeljali reševalci v bolnišnico.

Nesreča pleskarja. V mariborski stolni in župni cerkvi je padel pleskar Franc Plevanč 3 m globoko z odra in obležal nezavesten. S hudimi poškodbami na glavi je bil oddan v bolnišnico.

Staro posebnost so odpravili. Dve prastari posebnosti so nedavno odpravili na Kitajskem. Prva je bila ta, da so bolniki le tedaj plačali svojega zdravnika, če so bili zares ozdravljeni, če je pa kdo spet zbolel, mu ni bilo treba zdravnika plačati. Druga pa je bila ta, da je moral sleheren zdravnik, kadar je kdo umrl, ki ga je on zdravil, prižgati pred svojimi vrti lučko. Tačko je bilo mogoče že od daleč spoznati zdravnika, ki mu je pomrlo največ bolnikov. Zdaj sta ti dve naredbi, ki sta bili za zdravnike zares nerodni, a mogoče tudi koristni, vendarle odpravljeni.

Dragocena ruska knjižnica v Washingtonu v Združenih državah. Parlamentarna knjižnica v Washingtonu je lastnica

Nesreča očeta in sina. 50 letni delavec Ivan Klet iz Prepolj v župniji Št. Janž na Dravskem polju je nakladal s svojim 19 letnim sinom Ivanom hlode na železniški postaji Rače-Fram. Pri delu sta prepozno opazila brzovlak, ki je zadel na enem koncu v hlod. Hlod je z vso silo priletel v oba delavca ter ju vrgel po tleh, pri čemer si je Klet Ivan starejši zlomil nogo in rebra ter dobil tudi poškodbe na glavi, sin pa ima zlomljeno nogo. Oba so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Najden s pečeno lobanjo. 53 letnega hlapca Antona Brglez, uslužbenega pri ptujskem gradbenem podjetju Deng, so našli pred hlevom v nezavesti in s počeno lobanjo. Menijo, da je padel v globino, ko je šel na senik, in je obležal čez noč v dežju ter nezavesti. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico v zelo nevarnem stanju in je tam tudi umrl.

78 letni starček omahnil v potok in utonil. Letos nas je Bog blagoslovil z dežjem, kakor že dolga leta poprej ne. V takem deževnem vremenu se je napotil tudi 78 letni Matija Kovac iz Pečarovca v Prekmurju k svojemu v bližini se nahajajočemu sinu. Pot ga je vodila preko zasilne brvi na potoku. Ker je bila brv mokra, je starčku spodrsnilo, padel je v naraslji potok ter utonil. V vodi so ga opazili otroci, ki so opazovali deroči potok, zato so obvestili mimo idočega moškega, ki je starčka izvlekel iz vode. Njegova nesrečna smrt je po vsej okolici vzbudila veliko sočustvovanje.

Pri prelaganju hlodov dobil hude poškodbe. Pred kratkim je 17 letni Požonec Štefan iz Kobilja v Prekmurju prelagal hlode. Pri delu je po nesrečnem naključju padel pod hlod, ki mu je prizadejal tako hude poškodbe, da je moral v bolnišnico.

Nesreča pri sekjanju drva. Pred dnevi je v Orešju pri Dolnji Lendavi v Prekmurju posestnik Nežič Milan pripravljal drva za zimo. Pri sekjanju pa je imel smolo in si je sekiro z vso močjo zasadil v nogo ter si naredil tako rano, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Ob štiri prste na roki. Štiri prste na roki je odrezala cirkularka 63 letnemu tesarju Francu Lametu iz Spodnjih Zreč pri Konjicah.

Voz se je prevrnil na 26 letnega mizarjskega pomočnika Avgusta Lesjaka iz Levca pri Celju in mu je pri tem zlomilo nogo.

Rudar se nabodel na kol. 26 letni rudar Gregor Rančigaj iz Gotovelj pri Žalcu je padel pri Sv. Jederti nad Laškim z drevesa in se je nabodel na kol. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Nesreča s puško. S puško se je obstreli po nesreči 17 letni Jurij Šumečnik, sin posestnika

Kadar kupujete

ASPIRIN

tablete, ne pozabite pogledati, da li vsak zavitek in vsaka posamezna tabletta nosi „Bayer“-jev križ, ki ga mora imeti. Ni namreč Aspirina brez „Bayer“-jevega križa.

Oglas red. pod S. br. 7257 nr. 23 - 1940

iz Šmihela pri Mozirju. Naboju mu je razmesaril dlan na desni roki.

Podlegla poškodbi. Poročali smo, kako je odbil tovorni vlak s proge 17 letno Angelo Dezelak, hčerko posestnika iz Radobja pri Laškem. S prebito lobanjo so spravili Angelo v celjsko bolnišnico, a ki ni bilo več pomoči.

Po čudežnem naključju ostal živ. Elektromonter Vinko Pogačnik je odklopil v transformatorju v Mostah na Kranjskem v naglici napačno zvezo. Po odklopitvi se je podal na devet metrov visok drog in se je pripel nanj. Komaj se je dotaknil žic, ga je zagrabil 380 voltov močan tok. Preden mu je prišla pomoč in je bila odklopjena prava zveza, je pretelko dobrih deset minut. Pogačnik se je onesvestil, ima močno opečene roke, a je ostal nekako čudežno živ.

Pri spravljanju hlodov smrtno ponesrečil Anton Sodja, 16 letni sin malega posestnika iz Mojstrane na Gorenjskem, je spravljal v bližini slapa Peričnika hlode čez visoko previsno steno. Debel hlod ga je spodnesel preko stene

Ali Vam je vseeno, če ima Vaš sošed slab ali protverski časopis? Da se njegovi otroci zastrupljajo s čitanjem opolzkih podlistkov?

Junak divjine

Ameriški roman

*

14

Erik samo tega ni razumel, zakaj Marija že prej ni bila priglasila svojih zahtev po tej zemlji. In zakaj se ni oče naselil v tej čudoviti dolini? Skrben gospodar bi pridobil iz te rodovitne zemlje milijone. V taki deželi, kakor je Nevada, kjer prevladujejo puste pokrajine, pomeni tak kos rodovitne zemlje pravo bogastvo. V dolini je prostor za največje črede. Prvi Linscott, ki je bil odkril to zemljo in je pozneje ni mogel obdelovati, je bil gotovo Marijin dedek, o katerem je bila govorila; skrivnost, ki jo je bila hotela razodeti njemu in Rogerju, se je gotovo nanašala na Rajske doline. Po dedekovi smrti se ni nihče zmenil za to dolino, o kateri se je širila govorica, da je raj Nevada.

Zakaj je Marija še zdaj prijavila svoje zahteve po Rajske doline? Na to vprašanje si Erik ni mogel odgovoriti. Samo Rogerjev načrt mu je bil jasan: da si na vsak način pridrži raj Nevada. Ali je vedel, da je Marija Linscott že na poti, da prevzame svojo lastnino? Ali ga je Marijin pojav v Hillu prav tako presenetil ko dejstvo, da Erik pozna Rajske doline in je videl Linscottove mejnike? Naj bo kakor koli, dejstvo je, da je Asplet človek,

ki se ne bo zlahka vdal. In to je za Marijo najbolj nevarno. Kar tesno mu je bilo pri sreču ob misli, da je Marija v nevarnosti.

Erik je vselej, ko je mislil na Marijo, začutil v srcu neko gorkoto, kar se mu ob misli na Anito Orloga ni dogajalo, čeprav je Anita bolj poznal ko Marijo.

Nekako eno leto po prevzemu posestva, se je priselil v tisti kraj stari Orloga in je postal njegov sošed. On tedaj še ni imel izkušenj, a je vkljub temu precej trenožno znal presoditi ljudi in razne pojave. Stari Orloga se mu ni dopadel in je čutil do njega neko odvratnost. Zakaj, si ni mogel pojasniti. Toda Anita je bila mlada in ljubka. Erik ji je zaupal. A tudi ona je kmalu pokazala svojo pravno naravo. Tedaj je bilo konec prijateljstva. Anita si je sicer prizadevala, da bi si pridobila njegovo ljubezen, toda zaman. On je spoznal, da je njej samo do igranja in se ni mogel ogreti zanjo. Poznejši dogodki pa so ga popolnoma odtujili.

Razmišljjanje je mladeniča utrudilo, a zadremati vendar ni mogel. Zadnji doživljaj ga je preveč razburil.

Vstal je. Prepričati se je hotel, ali se Marija ni mogoče vrnila. Pri zadnjih vratih je smuknil ven. Na dvorišču je pazljivo pogledal okrog sebe. Marije ni bilo.

Vrnil se je v gostilniško sobo. Zleknil se je po klopi, a zaspasti ni mogel. Manjkalo mu je proste narave, svežega zraka, taborskega ognja. Če ni bil doma, ni nikdar

in je fant padel globoko v dolino. Malo živega ga je našel njegov brat, ki je oskrbel prevoz na njegov dom v Mojstrani, kjer je radi prehudih notranjih poškodb umrl.

Zahlevamo slovenski jezik! Čudno se nam zdi, da na primer v Soboti slišimo še danes v trgovinah govoriti nemško, madžarsko in pa hravatsko. Nekaj trgovin je, ki sploh ne znajo slovenskega jezika, govorijo vam neko spak-dranko. Da bi vsaj prekmurščino obvladali. In zanimivo je, da se to godi navadno v judovskih trgovinah. Imamo v Soboti zelo bogate jude, milijonarje, pa noben od teh ne da zaslužiti našim delavcem, da bi dal na primer kaj zidati. Denar so menda naložili v inozemstvu. Za sedaj imen ne bomo navajali. V dvajsetih letih bi se tako vsak naučil našega jezika, če pa morda s tujim jezikom izvivate, pa se vam to zna hudo maščevati! Mi tudi Hrvati nismo in zato ne maramo, da bi se z nami govorilo hravatski. Imamo v rokah dva računa od dveh judovskih trgovcev, na enim je žig, na drugem pa pisano: Plačeno in Izdaje se donosi ove cedule. Tudi v tem oziru bo treba narediti red!

Za mrtvega proglašeni se vrnil zdrav ter vesel. Iz Marenberga nam poročajo o bolj redkem slučaju, da se je vrnil z mrtvaškim listom za ravnega proglašeni popolnoma zdrav. Julija meseca je naplavila Drava v Selnici ob Dravi mlajše moško truplo, ki je bilo že dalje časa v vodi in v precej razpadlem stanju. Truplo so v Selnici pokopali in izstavljen je bil o pokopanem mrtvaški list, glaseč se na ime Alojz Bratuša, pekovski pomočnik z Marenbergom. Bratuša je namreč izginil neznano kam ravno ob času, ko je bil napavljen neznani utopljenec v Selnici. Bratuševa mati, katera poseda v Marenbergu brivnico, si je ogledala neznančevno truplo in izjavila, da gre najbrž za njenega sina. Dne 8. oktobra pa je bil Alojzij Bratuša izgognškim potom poslan v Marenberg iz Kranjske, kjer se je potepal brez posla. Zdravemu ter veselemu Lojzetu so v Marenbergu povedali, da je o njegovi smrti v Dravi bil izstavljen mrtvaški list. Njegova mati je poravnala pogrebne stroške in najela za sina mašo zadušnico. Omenjeni Bratuša je že parkrat zginil od doma in je bil od oblasti vrnjen pristojni občini. Tokrat pa je njegova nenadna vrnitev sprožila kočljivo vprašanje: kdo bi naj bil oni utopljenec, za katerim je plačala Bratuševa mati pogreb in mašo zadušnico ter je bil izstavljen o njegovi smrti in pokopu mrtvaški list? Oblast je postavljena pred novo in težko uganko, ker so Bratuševi slučaji pri nas, ki nismo v vojnem stanju, zelo redki.

Plinski vrelec. Uprava zdravilišča Slatina Radenci išče pitno vodo in je izvedla tozadenva vrtanja. V globini sto metrov so naleteli pri

spal v zaprtem prostoru. Že v otroških letih se je navedil na življenje v naravi.

Čez čas je vstal in šel v hlev pogledat h konju. Potem je šel okrog hiše in nazadnje se je podal na ulico. Zdalo se mu je, da je za nekim razsvetljenim oknom zagledal Marijino podobo. Ni se ustavil, temveč je šel nazaj v gostilno.

Zrak v sobi ga je dušil. A vznemirjalo ga ni samo to. To svidenje z Marijo ga je pretreslo in to noč je moral uvideti, da deklice ni in ne bo mogel pozabiti. Tu ni pomoči, naj si še tako dopoveduje, da Marija ni zanj ustvarjena.

Sicer pa ni bilo potrebno, da bi ravno o njej bil govor. Četudi bi šlo za popolnoma tujo brezmočno osebo, bi se boril Erik z isto odločnostjo za njene pravice, kakor je storil v Marijinem primeru. Spomin na srečanje z Marijo na Walserjevem domu sploh ni bil primeren za to, da bi vzbujal navdušenje za deklico. Toda Erik je takoj našel zanko opravičilo: mladi deklici ni težko zmetati glavo, zlasti še za Rogerja ne, ki ima tako sijajne igrske zmožnosti.

Naj bo kakor koli: Erik je sklenil, da se bo boril za Marijine pravice. V dolžnost si je štel, da ne sme dopustiti, da bi Roger užival sadove svojega tatinskega početja, na kar je po grdem izdajstvu nad dekletom z govorostjo računal.

Bukov Žir

zrelo, odpadlo blago, kupujem v vagonskih pošiljkah franco vagon nakladalna postaja. — Ponudbe na

Reklam Rozman, Ljubljana, Pražkova 8/I. 1408

drugem mestu našli precej stvari, o katerih je trdil, da so zgorele, je padel nanj sum, da je ogenj podtaknil, radi česar so ga aretilali. Zadevo ima sedaj v rokah sodišče.

V Markovcih v Prekmurju je zgorelo Gorza Adamu ostrešje s slamo kritega poslopja. Gorza je že dalj časa v Ameriki in se je naselila v hišo občinska reva Julija Kraus. Zvečer ognja ni pogasila, zato so se vnele saje, kar je povzročilo nesrečo. Poslopje ni bilo zavarovano.

V Ivanovcih v Prekmurju je zgorela oslica slame. Obstoja je velika nevarnost za v bližini stojeca poslopja, pa so požrtvovalni gasilci očuvalli vas pred nesrečo.

vrtanju na plinski vrelec, kateri je pognal visoko v zrak pod izrednim pritiskom zemljo in kamenje. Gre za ogljikovo kislino, ki se je nabrala v teku časa v podzemeljski duplini in je dobila ob priliki vrtanja izhod na prost. Plinski vrelec preiskujejo, ako bi ga bilo mogoče na kak način uporabiti.

Izreden pojav prirode. V Ptiju vzbuja občudovalovanje ter pozornost izreden pojav prirode v jesenski dobi na vrtu g. Berliča. Žlahtna hruška, kateri je že odletelo listje, je začela znova odganjati. Kljub hladnemu in deževnemu vremenu je pognalo drevo snežnobelo cvetje. Nekaj cvetov je že odcvetelo, a še vedno poganjanjo novi. Ljudski preroki napovedujejo iz jesenskega cvetja hudo zimo.

Sanatorij v Mariboru: Tyrševa ulica 19, tel. št. 23-58, je najmoderneje urejen za operacije. Enteroklinar za izpiranje debelega črevesa! Voda je špecialist kirurg dr. Černič. 23

Požari

V Čretu pri Celju je začela na vse zgodaj zjutraj goreti baraka, v kateri je bil tudi hlev, pri posestniku in krojaškiem mojstru Baumgartner Valentinu. Vnela se je že vsa streha na hiši. Sosedi so opazili ogenj in so vzbudili domače ter so pogasili hišo in jo rešili. Škoda je 5000 din.

Dopoldne okrog desetih se je pojavil rdeči petelin v gospodarskem poslopu posestnika in železničarja Cirila Božuna v Trnovljah pri Celju. Dom so bili samo otroci in so kričali za pomoč. Gašile so rešili iz hleva živino. Iz goreče hiše so oteli iz predala 30.000 din gotovine. Škoda znaša 80.000 din.

V Trški gorici pri Kalobju je pogorel hlev Leo-poldine Vrečko, ki je oškodovana za 50.000 din. Ogenj je nastal najbrž radi neprevidnosti neznanega popotnika, ki je prenočil na hlevu.

Ponoči je nenadoma začela goreti hiša posestnika Birman Jožefa iz Prosenjakovcev v Prekmurju. Ker je bila hiša s slamo krita in večinoma lesena, je bila kmalu vsa v ognju. Zgorelo je s hišo vred tudi vse seno, pohištvo in gospodarsko orodje. Škoda je precejšnja. Ker je gospodar dal poslopje v avgustu visoko zavarovati in ker so na

Vaš sosed nima nobenega časopisa. Kaj bo ste storili?

Uboga Marija! Mladičeve misli so se spet ustavile pri njej. Neizmerno žalost je čutil, ki ga je težila ko črna mora. Marija! To ime je šepetal in v tem trenutku se mu je zajedlo v srce spoznanje, da Marija ljubi. Vkljub vsemu! Ob tem spoznanju je vzdrhtel. V resnici? Marija ljubi? Ali sploh ve, kaj je ljubezen? Do zdaj ni vedel, v tem trenutku pa jo je spoznal. V tej noči se je prvič zgodilo, da se mu je to čustvo zajedlo v srce in v tej noči je Erik prvič bil žrtev najbolj nasprotuočih si misli in občutkov.

V trenutku je mislil na to, da Marija ugrabi in odjezi z njo v divjino, potem pa se je spet porogljivo in zlovoljno smejal samemu sebi. Kako je bil zdaj podoben mišljenju in čustvovanju v otroških letih! To ni mišljenje zrelega moža, ki vede nikdar ne krene z ravne poti in ne pusti, da bi bežna čustva zavladala nad njim... Potem je spet sanjal o mirnem domu v trdi zimi, ko sneg zatrpa vse izhode in so hiše do slemena v snegu — in o ljubki ženici, ki se suče okrog ognjišča. On sam dela za Benjamina lesene meče. Pri tej misli se zasmeje samemu sebi. Lesene meče? Kaj bo Benjamin z njimi? Paganec bi se do solz smejal. K Mariji bi tekel in ji šepetaje rekel: „Marija, s tvojim možem ni vse v redu. Danes dela lesene meče, jutri bo morda izrezoval lesene pupe in zibke in bo od Willa zahteval, naj se igra z njimi. Pamet je izgubil!“

ene najbolj dragocenih ruskih zasebnih knjižnih zbirk. Ta zbirka obsegata okrog 80.000 zvezkov, med katerimi jih je 68 tisoč v ruskem jeziku. Mnoge med njimi so velike knjižne redkosti. Zbirko si je omisli v zadnjih desetletjih prejšnjega stoletja sibirski veletrgovec Judin in je v Krasnojarsku, mestu, kjer je živel, zgradil zanje posebno poslopje. Ko je nastala nevarnost, da bi revolucija uničila to knjižnico, jo je Judin prepustil Američanom za 40.000 dolarjev. To je predstavljalo komaj eno tretjino tega, kar je bil veletrgovec svoječasno zanje sam izdal. Drugi del Judinove zbirke je baje še vedno v arhivu v Krasnojarsku in ga doslej še niso uredili.

Velik del francoskega zlatega zaklada na oto-

in so mu najbrž oteli življenje, ker so poškodbe resnega značaja.

Nočni tatovi odpeljali med iz desetih panjev. V mesečni noči na 11. oktober so vломili tatovi v čebelnjak g. kanonika v Novi Cerkvi Pavla Zagarija. Odtrogali so močno obešanco in so izropali ves med iz desetih najboljših panjev. Ukradeni med so odpeljali na majhnem vozičku, ki je pokazal s svojim tirom sled in smer za tatovi. Upati je, da bodo storilci kmalu izsledeni in na varnem.

Hujše krvavo dejanje. V Žerovincih pri Svetinjah je prišlo do hujšega krvavega dejanja. 38 letnega Franca Miheliča je napadla na povratku proti domu skupina fantov in mu je bila prizadejana življensko nevarna poškodba. Poškodovanega so spravili v ptujsko bolnišnico.

Krava ukradena. V Lešanah pri Apačah pri Gor. Radgoni je bila v noči ukradena posestniku Štefanu Klenac osemletna krava. Za storilcem ni sledu.

Nasilni svatje so bili obdelani z noži. Nedavno se je vršila v Trnju v Prekmurju svatba, na katero so poleg povabljencev prišli tudi nepovabljeni fantje, preoblečeni v maškare. Gostje so jih sprva bili veseli, ker so jih s svojimi šalamami zabavali. Ko pa je to trajalo le predolgo, so jih začeli odganjati, da bi se gostija lahko nemoteno nadaljevala. Toda nepovabljeni se za njihove opomine niso zmenili, temveč so svoje norčije nadaljevali. To pa je nekega gosta tako razjezilo, da je potegnil nož in ga zasadil mlademu fantu Pavlu Duh med rebra.

Holandska pokrajina v jeseni z mlinom na veter

Vlom v blagajno. V Kranju so navrtali poklicni vlonilci blagajno »Kovine«, ki je bila v uradnih prostorih. Iz blagajne so pobrali ves denar v znesku 25.000 din.

Ukradeno rezervno avtomobilsko kolo izsledeno in vrnjeno lastniku. Hugonu Uhlič, ravnatelju goštinstvene zadruge v Laškem, je bila ukradena v Dolnjem Logatcu s tovornega avtomobila 10.000 din vredna gumijasta kolesna oprema. Ko se je mudil nekaj dni za tem g. ravnatelj v Celju v neki trgovini, je slučajno slišal dva moža, ki sta skušala gumijaste obroče, s katerimi razpolaga-

neki moški iz Dol. Logatca, prodati. Ravnatelj je predal zadevo policiji, ki je dognala, da je ukradel rezervno avtomobilsko kolo neki žagar iz Dol. Logatca. Policija je ukradeno kolo zaplenila in vrnilo lastniku.

Vlom pri dveh inženirjih v Ljubljani. V Ljubljani je bilo v eni noči vlonjeno kar pri dveh inženirjih v Levstikovi in Škrabčevi ulici. Prvi inženir je oškodovan za 5000 din vrednosti, drugemu je bilo ukradene zlatnine kar za 40.000 din. Ker sta bila izvršena ova vloma skozi okno v pritlični stanovanji, ju je zagrešil isti vlonilec.

Potepuhov in delomrznežev je vedno več!

(Dopis iz Slovenskih goric)

Toliko potepuhov, kakor se jih v sedanji dobi klati po kmečkih naseljih, posebno tu na meji, pa še ne pomnimo!

Pride ti v hišo, največkrat z robato besedo zahteva — ne prosi — jedi in pijače. Ko ga vprašaš, kakšnega poklica je, ti odgovori: »Saj vidite, brezposeln sem!« In potem sledi zavavljanje čez vse: državo, vlado, bana, škofa, duhovnike, oblasti itd. Če mu ponudiš kmetsko delo pri hrani in primerni dnini, ti ponudbo gladko odkloni, češ da ni vajen takega dela. Moj sosed je lansko zimo tri take postopače zjutraj, ko so vstali, povabil v gozd, da bodo pomagali podajati drva iz globokega brezna do ceste. Ponudil jim je dobro kmečko hrano, domačo pijačo, še cigarete, stanovanje in 15 din dnevno. Veste kako so mu odgovorili? »Jedli in pili bi že, cigarete in 15 din bi tudi sprejeli, a drva si pa kar sami nosite iz grabna!«

Mi teh bremen na kmetih ne moremo več vzdržati! Nekaj bo oblast morala storiti. Najbolje bo, da po vzoru drugih držav brezposebne zbore občina ali banovina v posebne delavske kompanije, katere naj zaposli pri cestah, regulacijah, pri sekhanju in spravljanju drva na planinah itd. Naj bodo tam pod strogi nadzorstvom in naj se jim da tudi primerna prehrana ter nekaj plače. Na drug način se ta nadloga ne bo dala odpraviti.

Že sedaj se ponavljajo tativne, vloni in ropi drug za drugim. Nešteto je kmetij, kjer so odnesli vlonilci vso mast, moko, žito, obleko, perilo in tudi denar. Tako so posestniku Niklu v Selnicu te dni ponoči pokradli iz jedilne shrambe vso svinjsko mast z mesom in drugimi jedili vred. Ob Božiču so ravno istemu kmetu pokradli lepo pitane purane. Revež je kmet ali trgovec, ki ga v dobi sedanje draginje obiščejo takti ponočni gostje in mu vse

Od leve proti desni: Jugoslavski zunanjji minister Cincar Marković, grški ministrski predsednik in zunanjji minister Metaxas, turški zunanjji minister Zara Zaglu

ku Martinique. Po nekem sporočilu skandinalnega brzjavnega urada računa ameriški tisk s tem, dā bodo Zedinjene države v bližnjem času zasedle francoske in holandske kolonije v Ameriki. Prihod ameriških rušilcev pred francoski otok Martinique, ki ga blokirajo Angleži, smatrajo za prvi znak, da hočejo Američani »čuvati svoje korišči«. Ti dogodki okrog Martiniquea so že zavoljo tega pomembni, ker so Francozi spravili tja velik del svojega zlatega zaklada. Govorijo o zlatih palicah v vrednosti ene milijarde dolarjev. Ta zaklad, če res obstoji, bi mogel vsekakor vzbujati zanimanje Angležev kakor Američanov.

Erik je vstal in spet šel pred hišo. Hladni nočni zrak mu je dobro del. Misli so se mu uredile, živci se pomirili. Vedno je hodil po ravni poti, tudi zdaj jo bo

Clovek bi res lahko izgubil pamet pri takem sajnarjenju. On in Marija! Ali ga ni odposlala pri Walserjevih zaradi Aspleta? In vendar je on imel prav! Pozneje je med Marijo in Rogerjem moralno priti do neprjetnega nastopa, ki pa Erik ni bil znan. Zdaj Marija vsaj ve, kdo je ta Roger. A tudi to mora vedeti, kdo je Erik Folkman! Najbrž že ve. Mladenič je s tem mirnim zaupanjem zrl v bodočnost, da se je Marija spremenila. Čim bolj je poskušal premostiti razdaljo med Marijinim in svojim srcem, tem drznejši so postajali njezovi načrti.

Toda nenadoma so ugasnile mavrične barve njegovega zaupanja. Temen oblak jih je zasenčil. Erik si ni mogel pojasniti, kako je prišlo do te nagle spremembe. K dvomu se je še pridružila neka nepojmljiva jeza. Ali se more zanesti na ženo, ki se je ogrevala za tega lopovskega Rogerja? Ali ni nalašč zatiskal oči pred njegovimi lopovščinami? Erik tega ni mogel pozabiti. Teh misli se ne bi mogel rešiti in njegovo srečo bi vedno vznemirjalo nezaupanje. Ali Marija ni takoj verjela čenč, ki so se širile o njem v zvezzi z Anito Orloga? Stem ga je ponižala, ker ga je postavila v vrsto čisto navadnih fantalinov.

Erik je vstal in spet šel pred hišo. Hladni nočni zrak mu je dobro del. Misli so se mu uredile, živci se pomirili. Vedno je hodil po ravni poti, tudi zdaj jo bo

našel. Nekaj ga mami, da bi stopil na stranpot, a tega se mora odresti.

Če bi Erik zdaj poznal Marijine misli, bi kmalu našel pravo pot. Tudi deklica ni mogla spati to noč. Toda na Erik je malo mislila in četudi mu je od časa do časa posvetila bežno misel, so jo polnila popolnoma drugačna čustva kot so bila Erikova. Marija ni imela niti najmanjšega prijateljskega čustva do mlačenja. Njeno čustvo je bilo odvratnost, ki ga je samo za trenutek zasečilo začudenje nad tem, da se je Erik zvečer postavil za njene pravice. Začudenje je bilo samo bežno, ker je Marija takoj iztuhtala razlag. Erik je vedno vročekrni igralec trenutka: pretepač, ki se vedno vtika v zadeve drugih. Samo priliko išče, potem pa mu je vseeno, ali je Anita Orloga, ali Marija Linscott vzrok divjega pretepanja in streljanja. Gotovo je tako. Tudi tedaj v Zlati jami... Kako se je že zgodilo? Komaj se je poslovil od nje, je odšel v Brienovo gostilno in začel pretep zaradi Anite Orloga. Zdaj pa se je zaradi nje pretepal z Mehikanci. Marija se je trpko nasmehnila. Roger je res zloben človek, sam satan, toda v enem je imel prav: v presoju Erika Folkmana. Roger je dejal: »Erik je ženskar in igralec, ki se rad igra s samokresom. Lovec je, kateremu je vseeno, ali je plen žival ali človek.«

V Rogerjevih besedah je mnogo resnice, četudi je morda nekoliko pretiraval. Marija je zardela, ko je posmislila na moške nagone, ki jih ni razumela, temveč

odnesejo! Orožništvo tudi vsega ne zmore, ko ima na stotine drugih poslov.

Prosimo gospoda bana, da odredi nekaj odločnega proti potepuhom! Svojim kmečkim sotropinom in trgovcem pa priporočam, da se takoj zavarujejo proti vlmomski tatvini. Taka zavarovanja sprejema tudi »Vzajemna zavarovalnica«, ki je naš domač zavarovalni in slovenski zavod. Meni je tako zavarovanje zelo ugodno uredil glavni zastop »Vzajemne« v Mariboru. Za sedaj je edina uspešna pomoč proti lopovom in roparjem zavarovanje proti vlmomski tatvini.

P o s v e t u

Bolgarija preureja svoje šolstvo, in sicer po nemškem vzorcu. V to svrhu je referent ministra prosvete, za pouk in vzgojo Tabakov obiskal Nemčijo in Italijo, da je proučil tamošnje šolsko ustrojstvo. Bolgarija namreč namerava svoje šolstvo povsem prilagoditi šolstvu totalitarnih držav.

Francoski tovarisi: pod tem imenom je ustavnovljena v Franciji nova mladinska organizacija. To mladinsko gibanje ima namen, da združi vse francoske sile, ki so bile doslej razdeljene na razne politične, verske in športne organizacije. Cilj mu je: popolna obnova Francije. V to svrhu hoče v mladini poživiti voljo, služiti domovini brez omejitve, častno, disciplinirano in hrabro. Mladina je uvidela, da je framasonski in socialistični internacionalizem pahnil Francijo v nesrečo, zato hoče v vseh mladinskih krogih poživiti požrtvovalno ljubezen do domovine.

Izpoved katoliških dijakov v Švici. Katoliška švicarska zveza vseučiliščnikov je nedavno imela svojo letno skupščino v mestu Freiburgu. Navzočih je bilo okoli 500 samih študentov. S tega svojega kongresa so izdali katoliški študenti oklic, v katerem med drugim izpovedujejo: »Prisegamo zvestobo vsemogočnemu Bogu, pod čigar očitnim varstvom je bila naša domovina od začetka svoje zgodovine. Zvesti švicarski tradiciji (izročilu) hočemo svoje sile posvetiti ostvarjenju krščanske ideje. Hočemo živo krščanstvo, ki bo v današnjih dneh nosilec preporoda. Ime božje ne sme biti samo svečana formula (oblike) v ustavi, mavec mora božja volja biti najvišji zakon zasebnega in javnega življenja. Splošna blaginja naj ima prednost pred zasebnim interesom.«

Ali si upate pridobiti »Slovenskemu gospodarju« vsaj enega novega naročnika?

samo megleno slutila. Njene misli so zabolile od Erika spet k Rogerju. Še vedno je lebdela pred njo njegova visoka postava. V duhu je videla porogljiv smeh na njegovih ustnicah. Tat! Tat! Vkradel se je v njen lastnino in jo hoče oropati njej in njenim mlajšim bratom in sestram. In tega človeka je nekoč tako cenila in mu zaupala! V dlani je pokopala obraz in šele čez dolgo časa je mogla premagati razburjenost, ki jo je prevzela. Nenadoma se ji je zazdelo, da je naloga, katero si je nadela, neizvedljiva. Njene misli so trešile ob voljo tega lopova, ki gotovo ne bo izbiral sredstev v borbi zoper njo. Potem pa je v duhu zagledala svoje brate in sestre, za katere mora skrbeti. Roke je vzela z obrazu. Njene oči so se svetlikale v solzah. Sklenila je, da bo nadljevala borbo za dosego svojih pravic, četudi bo morala žrtvovati življenje.

Okno je bilo odprto, v sobo je prihaljal evetlični duh, ki je Marijo omamljal. Temu se je pridružil vonj svežega gorskega zraka. Marija ga je s polnimi pljuči vdihavala. Vstala je in stopila k oknu. Ozrla se je na skalnatne vrhove, nad katerimi so gorele zvezde. Oblaki so edipalivali. Pregnal jih je veter, ki je pihal od vzhoda. Nebo je bilo jasno, polni mesec se je kopal v srebrni svetlobi. Marija je zamišljena zrla obrise gora in nebeški obok, ki je bil posut z milijardami zvezd.

Dolgo je sanjarila o preteklosti, sedanosti in bočnosti. Erik Folkman ni bil deležen njenih misli. Tisti

Kako je danes na Japonskem

Dne 27. septembra je radi vedno večje pomoci Amerike Angliji bila v Berlinu podpisana vojaška trozveza: Nemčija-Italija-Japonska s ciljem, da se prepreči ameriška pomoč Angliji. S podpisom te pogodbe je Japonska nehotno stopila pred oči skoraj vseh prebivalcev Evrope, kajti s pogodbo je bila tako rekoč potegnjena v krog vojskujočih se držav v Evropi. Zato je prav, da si tudi bralci »Slov. gospodarja« ustvarijo jasno sliko o vrednosti japonskega zaveznika in temu namenu naj služijo sledeče vrstice.

Odviznost Japonske od Amerike

Odkar je v Evropi vojna, je Japonska postala popolnoma odvisna od Zedinjenih držav Severne Amerike. Od Nemčije ne more nič več dobiti, od Anglije pa tudi ne. Leta 1939. je japonski uvoz raznih strojev, bakra, žezele in jekla iz Amerike neverjetno narasel. L. 1938. je 56% vojnega materiala, ki so ga Japonci uvozili, odpadlo na Ameriko in samo 21% na Anglijo. V letu 1939. so pa Japonci kupili od Amerike že 90% svojega celokupnega uvoza žezele in jekla, 90% gasolina, 94% avtomobilov, kakor tudi velike količine špecialnega jekla in raznega drugega blaga, tako da znaša vsota, ki so jo Japonci plačali v letu 1939. Američanom za kovine, nafto itd. 10 milijonov dolarjev.

Ali more Rusija nuditi Japoncem to, kar jim nudi Amerika?

Če bi Rusija, ki je svoje koristi zvezala s koristmi Nemčije z nenapadalno pogodbo lanskega leta, dala Japoncem odvišek kovin in nafte, bi tega blaga Japonci ne imeli s čim plačati. Oni, ki govore o možnosti, da se Japonska pridruži Rusiji, kažejo popolno nepoznanje Japonske izvozne trgovine. Japonski izvoz namreč sestoji v glavnem iz surove svile, ki jo delajo iz uvoženih surovin, iz konzerviranih rib in sadja ter raznih otroških igrack, torej iz samih takih stvari, ki jih Rusija pod nobenim pogojem ne potrebuje in katere Rusi sami proizvajajo v zadostni količini. Japonci ne morejo oskrbovati Rusije s stroji, kvalificiranimi delaveci in inženirji, kajti teh Japoncem samim zelo primanjkuje. Z eno besedo: Japonci ne morejo oskrbovati Rusije s tem, kar Rusi potrebujejo, in prav tako Rusi ne morejo nuditi Japoncem tega, kar oni potrebujejo za vojskovanje.

In Kitajska?

S svoje strani bi Japonci bili pripravljeni, nuditi Rusom velike ugodnosti, da bi s tem prenehala ruska pomoč Kitajski. Toda malo

verjetno je, da bi Japonci pri tem uspeli prej, preden bodo Američani začeli proti Japoncem izvajati najstrožje ukrepe. Japonski osvajevalni cilji ne bodo mogli biti ustvarjeni, če bo Rusija oskrbovala čankajška in če bo istočasno Japoncem onemogočen uvoz iz Amerike.

Lahko se postavi vprašanje: »Rusi ne morejo pomagati Japoncem, tedaj ne morejo pomagati niti Kitajcem? Toda stvar je drugačna. Kitajska se v tej vojni naslanja na svojo številčno nadmoč v ljudstvu, dočim je Japonska zasnovala svoje vojne pohode na modernem orožju. Radi tega lahko Kitajska nadlujuje svoj odporni tudi z zmanjšanim oskrbovanjem v orožju, ki ji ga nudijo Rusija, Amerika in Anglia, dočim Japonci ne morejo zmagati na Kitajskem, niti obdržati že osvojenega ozemlja, če ne bodo imeli dovolj modernega orožja in drugih za vojskovanje potrebnih pri-pomočkov.«

Namesto novega reda — nov nered

Japonska je doslej uspela samo, da ustvari »nov nered« v vzhodni Aziji. Kitajska vlada, ki vzdržuje zveze z demokratskimi silami, še vedno drži v šahu vse kitajske pomembnejše sile in osebnosti. Vsi Kitajci od najnajih do izobražencev, bankirjev in srednjega stanu, žele, da se domovina razvija na demokratski podlagi s pomočjo inozemskih posojil in urejene trgovine s tujino. Ako pa Amerika ne bo v dovoljni meri delala na to, da obdrži svobodno Kitajko, bo Kitajska mnogo prej padla pod oblast oljševizma, kot pa pod japonski fašizem.«

Japenci protestirajo

Velika japonska podjetja niso do danes bila proti vojnini krogom, ker je industrija prav tako kot vojska želela dobiti oblast nad bogato Kitajsko. Dokler je zmaga na Kitajskem izgledala lahka in dokler Amerika ni nastopila proti novemu redu v vzhodni Aziji, so vsi Japonci pričakovali koristi od zasedbe Kitajske. Toda ameriška prepoved izvoza, kitajski odpor, katerega ni konec, finančna kriza in ogromni državni proračuni, katerih Japonci še niso nikdar doživelj, je vse preobrnilo. Narod protestira zaradi pomanjkanja riža, rib, zelenjave, premoga itd., radi česar ne more delati industrija, ki je vsled tega tudi spremnila svoje mišljenje. »Suh in lačni političarji«, kakor piše vladni tisk, so začeli dvigati glave in napadati vlado.

Ton tiska, ki je podvržen strogi cenzuri, napoveduje, da mnogi elementi smatrajo, da je prišel njihov čas. Listi in narod so se začeli spraševati, kdaj se bo končalo ustvarjanje no-

mož, ki se je ponovno pojabil pred njenimi dušnimi očmi, je bil Roger Asplet, najboljši plesalec v Crucero, mestecu, v katerem je ona dorašala. Marija je ravno tedaj dozorevala v dekle in megleno začutila želje bodoče žene, ko je spoznala Rogerja. Še vedno ga je tako videla pred seboj kot prvega dne: pravilen moški obraz, raven nos, črne oči, ki so plamtele ko ogenj v vetru. Te oči so jo kmalu začarale ... Rogerja je spoznala na veselici. Nejakrat sta zaplesala, potem pa se je Roger ponudil za spremljevalca. Sprejela je ponudbo in ker dotedaj iz življenja ni poznala drugega, ko skrb za brate in sestre, so ji mladeničeve sladke besede odpirale nov svet. Roger se je povsod pojavil, kjer je bila ona. Sčasoma se mu je privadila in si dopovedovala, da ga ljubi. Roger jo je obiskoval tudi na Walserjevem domu, ko je tam prebivala, in njej je laskala njegova pozornost.

Potem je prišlo spoznanje. Na nekem izletu sta zastala za družbo; nazadnje sta zašla. Ona je šele tedaj, ko je bilo že prepozno, opazila, da je Roger uprizoril to namenoma. Fant jo je hotel poljubiti. Branila se je in ko je uvidela, da hoče Roger izrabiti njeni nemoč, se je v njej vzbudilo nekaj, kar je prej dremalo. Prisoliha je Rogerju zaušnico in mu povedala take, da se je umaknil. V tem trenutku ga je zasovražila. Zbežala je. »To boste še obžalovali,« je zaklical za njo. Zaslutila je, da jo bo prav tako sovražil ko ona njega. Roger je kmalu odpovedoval. Kam je šel, nihče ni vedel. Njegov odhod pa tudi

vojna sanitetska služba uporablja v čedalje večji meri za prevažanje ranjencev letala, ki so se izkazala že v vojni v Gran Chacu v Južni Ameriki, v španski državljanski vojni in med vojno na Poljskem. V teh aparatih je prostora za osem ležečih, težko ranjenih oseb ali za dva in dvajset sedečih lažje ranjenih. — Med vožnjo oskrbuje sanitetno osebje ranjence. Letala so pobaranja belo in označena z rdečim križem. Doslej so, kakor poročajo nemški listi, rešila letala že mnogim tisočem možem zdravje in življenje, med njimi kakšnim 1000 ranjenim. — Vojaže s streli v trebuh so mogli n. pr. v najkrajšem času, ki je trajal največ štiri ure, prepeljati v kakšen lazaret v zaledju k operaciji. —

vega reda v vzhodni Aziji. Članek v razširjenem listu »Kokuminu« je odkrito povedal razpoloženje narodnih mas s sledečo ugotovitvijo: »Obstoji meja narodnega potropljenja in prenašanja trpljenja. Vlada si mora postavljati cilje, katere narod v resnici lahko ustvari. Narod ne more brezkajno trpeti. Sedanje prilike

predstavljajo dolgo pot, kateri se ne vidi konec in katera nima končnega cilja.« *

Iz gornjih bežnih slik si lahko vsak bralec »Slov. gospodarja« ustvari jasno sliko o položaju Japonske z ozirom na sedanje razmere na svetu.

Kratke tedenske novice

Za predsednika novoustanovljenega banovinskega prehranjevalnega urada v Ljubljani je bil imenovan g. Franc Snoj, bivši minister, za podpredsednika pa g. inž. Lambert Muri, šef banovinskega kmetijskega odseka.

Opozaže se mrzlično diplomatsko delovanje vseh držav. Posvetovanja se vrše v Washingtonu, v Londonu, Ankari, Moskvi itd. Opazovalci prispevajo tem posvetovanjem važne nasledke.

Bukarešto je zapustila 13. oktobra večina članov angleškega poslaništva. Ostali se bodo odpeljali tuk pred prekinjenjem odnošajev med Anglijo in Romunijo.

Po podatkih nevtralnih opazovalcev je zbranih v Romuniji 400 nemških štabnih častnikov in 20.000 vojakov. Prišlo pa bo v Romunijo še deset divizij nemške vojske.

Po poročilih iz Londona je začela Rusija blokirati in kontrolirati obalo ob Črnom morju. Po istih poročilih je bila pri tem potopljena ena romunska in ena jugoslovanska ladja.

Madžarska se čuti po dunajski razsodbi vojsko močnejša kot Romunija, ki ima sedaj komaj 13 milijonov prebivalcev in v vojaškem pogledu povsem nemogoče meje.

Predsednik turške republike je sklical za 1. november narodno skupščino.

Mussolini je prisostvoval na svojem nadzorovalnem potovanju v minulem tednu vojaškim vajam v Črnom vrhu nad Idrijo ob navzočnosti prestolonaslednika Umberta. Iz Gorice se je podal v Padovo.

V pomorski bitki v noči na 12. oktober so poitalijanskih poročilih izgubili Angleži eno križarko, Italijani pa dve torpedovki in enega rušilca.

Mussolini je obiskal pred dnevi vas Baone pri Padovi, kjer živi 139 družin s 1080 otroki. Na vsako mater odpade povprečno sedem otrok.

Francoska vlada v Vichyju je sklenila, da ne sme biti zaposlena nobena poročena Francozinja. Vsak Francoz, ki je dovršil 60. let in ne bo iskal zaposlitve, bo prejemal 3000 frankov mesecne rente.

Cene v Nemčiji so poskočile v sedanji vojni le za 3.9%, kar pomeni, da so se v prvem letu svetovne vojne dvignile cene 12krat več kot v sedanji vojni.

V oblasti Gdansk in v zahodni Prusiji je poizjavljen pokrajinskega vodje Foersterja do danes v nemških rokah 1,2 milijona hektarov zemlje, ki je bila prej poljska. Te dni se bo tam naselilo 5000 nemških družin iz Litvanske in 100.000 iz Besarabije.

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je bil soglasno izvoljen namesto odstopivšega Chamberlaina za predsednika konservativne — največje angleške — stranke.

Angleži bodo blokirali veliki francoski otok Madagaskar tako dolgo, dokler bo poslušen Petačnovi francoski vladni. Onemogočiti hočejo otoku vsak dovoz hrane.

Neko finsko podjetje je začelo s proizvodnjo živilske krme iz celuloze.

Po ljudskem štetju v Zedinjenih ameriških državah so našeli letos aprila 131 milijonov prebivalcev. Počenov Franci. Rajni je bil znan kot izvrsten

član.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

G. župnik in duhovni svetnik K. Kumer na zadnjem poti. Zadnji smo poročali, da je umrl v Konjicah g. Karel Kumer, duhovni svetnik in upokojeni župnik. Pogreb blagopokojnega se je vršil v Konjicah 9. oktobra. Poleg ljudskih množic mu je posodilo zadnjo pot 31 gg. duhovnikov. Pogreba so se udeležili tudi mariborski gg. stolni kanoniki: Rudolf Janežič kot zastopnik škofa, dr. Ivan Žagar in dr. Jožef Mirt ter kanonik Pavel Žagar iz Nove Cerkve. V cerkvi se je poslovil od blagega rajnega konjiški g. arhidiakon Franjo Tovernik, ki je podal s prižnico pregled pokojnikovega življenja in delovanja, nakar je opravil še sv. mašo zadušnico. V pogrebnem sprevodu so bili poleg izrednega števila ljudstva zastopniki vseh uradov v Konjicah: načelnika, sodišča, občine konjiške in prihovske, davkarije in drugi številni ugledni zasebniki. Navzoča je bila tudi šolska mladina ljudske in mešanske šole z učiteljstvom. Od cerkve proti pokopališču se je razvila dolg sprevod, v katerem so bili tudi gasilci, Marijina družba, Dekliški krožek in Slovenski fantje v krojih ter z zastavami in pevski zbor. Od odprttem grobu sta se po opravljenih molitvah poslovila od pokojnika kanonik g. dr. J. Žagar v imenu prevzv. škofa in sedanji prihovski g. župnik.

Smrt revice. V nedeljo, 6. oktobra, smo v Št. Lovrencu na Dravskem polju pokopali 28-letno Anico Tumpelj, p. d. Ručarjevo. Pokojna je bila revica od rojstva. Naj v nebesih uživa srečo, ki je mnogi iščejo na zemlji v bogastvu!

80 letni cerkveni ključar umrl. Pretekli pondeljek smo spremajali na zadnji poti cerkvenega ključarja in posestnika, 80-letnega Janeza Predikaka iz Lancove vasi v župniji Sv. Vid pri Ptalu. Kako je bil priljubljen, je pričal pogreb, katerega se je vkljub slabemu vremenu udeležilo mnogo faranov. Poleg tega se je pogreba udeležila vsa tukajšnja šola, saj je bil pokojni dolga leta predsednik in odbornik krajevnega šolskega odbora, kjer je z vso vnemo podpiral delo šole. Bil je tudi župan prejšnje lancovske občine. Zlasti pa se je odlikoval v službi cerkvenega ključarja, ki jo je zgledno opravil nad 40 let. Tako je ljubil svojo farno cerkev, da je lani že sam osebno zanjo pobral vso zbirko. Peš k sveti maši ni mogel iti, zato pa se je rad pripeljal z vozom. Prav milo ga je bilo takrat videti, ko je že ves sključen rad prižigal sveče ob nedeljah pred svetim opravilom. Bil je kristjan, ki ga je danes treba iskatki, vzor krščanskega moža in očeta. Upamo, da mu je Bog že prižgal za vse te zasluge večno luč. Pogreb je vodil ob asistenci doma-

čega gg. župnika in kapiana g. župnik s Ptujsko goro p. Konstantin Ocepič. Pogreba sta se udeležila še p. Karel Jelušič, prejšnji tukajšnji župnik, in naš rojak p. Marjan Gojkovič. Ob odprttem grobu se je z gniljivimi besedami poslovil od rajnega p. Konstantin, pevski cerkveni zbor pa mu je zapel pesem v slovo. — Na sedmini so pogrebeci zbrali 120 din za šolsko kuhičko. Sin g. Janez Predikaka, uradnik davčne uprave v Ljubljani, pa je daroval 100 din za farne reveže in 50 din za šolo. Vsem za lepi dar iskrena hvala, drugim pa v priporočilo, da se tudi z malim darom spomnijo revezev in otrok ter tako najlepše počaste spomin pokojnega!

Mati trpinke umrla v Letušu. Po dolgem in mučnem trpljenju je odšla k večnemu Sodniku poplačilo Marjana Zaveršnik, roj. Vodovnik. Bog jo je odpoklical ravn na prvi petek v mesecu. Koliko je rajna pretrpela za časa svoje bolezni, to ve ljubi Bog in ona sama. Imela je namreč raka na želodcu in je iskala zdravja pri raznih zdravnikih in bolnišnicah, a brez uspeha, ker je bila bolezen že preveč vkoreninjena. Pokopali smo jo prvo nedeljo v mesecu na župnem pokopališču v Braslovčah ob obilnem številu sosedov in priateljev. Pokojna zapušča sina in hčerko, ki pa sta že oba poročena. Blagi pokojnici sveti večna luč — svojcem pa naše sožalje!

Znan vinogradnik in naš dolegletni dopisnik umrl. V starosti 60 let je umrl pri Sveti Bolfenu na Kogu g. Robert Košar. Rajni je bil znan vinogradnik in organizator vinarskih združev. Bil je večkrat poslan kot gospodarski izvedenec v inozemstvo ter je sodeloval pri sklepanju trgovinskih pogodb s sosednimi državami. Zadnja leta je pustil javno delovanje in je živel zase na svojem lepem vinogradnem posestvu pri bolfanski župni cerkvi. Blagi Robert je po prevratu mnogo dopisoval v »Slov. gospodarja« in se je trudil s plesom, da bi dvignil naše slovensko vinogradništvo ter kmečko vinsko trgovino. Pokopan je bil ob obilni udeležbi 11. oktobra na bolfanskem farnem pokopališču. G. Robertu svetila večna luč, žaljuči ženi naše iskreno sožalje!

V cvetu moške dobe je dne 6. oktobra v Dolnem Lendavi in Prekmurju umrl Belovič Janež, ki ga je dolgo časa mučila zavratna in huda bolezen. Pokojnik je zapustil mlado ženo in štiri nepreskrbljene otroke. Naj mu bo lahka zemljica!

Dva fanta-trpina umrla v Galiciji pri Celju. V nedeljo, 15. septembra, je umrl v Zavrhу podludi mučni bolezni 34-letni Franc Veber, pred. Počenov Franci. Rajni je bil znan kot izvrsten

Pogostoma je bilo močno vojakom s streli v glavo le zavojlo hitrega prevoza in hitre operacije rešiti vid. Za marsikaterega ranjenca, ki še nikoli ni letel, je bil prvi polet obenem rešilni polet za njegovo življenje.

Eden glavnih vzrokov poraza v Franciji. Posebno temno poglavje predstavlja v tej evropski vojni francoska municipalija. Bilo je nešteto slučajev, ko je protitanovska municipalija odrekla v najbolj nevarnih trenutkih osredotočenih napadov nemških oklopnih edinic. Slaba municipalija za topove, za protitanovska orožja, metalce min in strojnice je v mnogočem pripomogla k zlomu morale francoskega vojaka. Desničarski krogi pripisujejo slabo

ni vzbudil posebne pozornosti, ker Roger v mestu ni imel prijateljev. Prišel je bil kot tujec in je tudi tujec ostal. Le med mladino, ki se je zbirala na veselicah, je imel nekaj znancev. A tudi ti niso žalovali za njim, ker je vedno nekako zviška gledal nanje.

Marija spočetka ni niti sanjala o tem, da bi mogel Roger imeti kakše skrivne namene. V njem je videla samo svojega izvoljenca, ki jo nesebično ljubi in jo bo vzel za ženo. Šele po tistem nastopu na izletu in po njegovem odhodu je začela o vsem natančneje razmišljati. In čim več je mislila, tem bolj je prihajala do prepričanja, da je imel Roger z njo posebne namene. V tem prepričanju je utrjevalo njegovo zanimanje za zgodbo o Rajske dolu. Kar gorel je od radovednosti in nestrpnosti ter jo nenehoma prosil, naj mu pove to zgodbo. Svojo prošnjo je utemeljeval z izgovorom, da ga take pravljicne zgodbe zelo zanimajo. Verjela mu je. Na Walserjevem domu mu je razodela skrivnost, da je ona dedič Rajskega dolu; na zemljevidu mu je pokazala kraj, v katerem se razprostira ta dol. Povedala mu je tudi, kake težave ima glede te posesti. Dol je odkril in si prilastil stari oče. Njegov sin, njen oče, je bil državni uradnik. Bil je bolehan in preobložen z delom, zato se ni zmenil za dedekovo odkritje. Smejal se je pretiranim govoricom o lepoti in bogastvu Rajskega dolu. Podarilna listina, s katero je bil

torej pomaga dedičem Rajske dol? To bi sicer lahko dokazali, da je neki Linscott bil obdeloval dolino, težko pa bi utemeljili, da so oni pravi dediči in imajo pravico do zemlje. Rajske dol je prav za prav postal svobodna zemlja, ker nihče ni mogel z gotovostjo povedati, čigav je: Linscott ali državni?

Linscottovi so bili prijavili svoje zahteve po Rajske dolu in že desetletja iščejo v zemljiskih uradih podarilno listino. Nevada se je bila ravno tedaj pridružila Zedinjenim državam. Bila je divja dežela, oblasti spočetka niti niso vedele, kaj naj začno. Mesta so nastala in prešla. Zlatokopi so prišli. Srebrne rudnike so odkrili in Nevada je čez nekaj let postala v pridobivanju srebra prva dežela na svetu. Danes je vse to že preteklost; rudniki so opuščeni in nihče ne ve, kje je bil dal dedek vknjižiti svojo posest in kje se nahaja listina. To so bili divji, neurejeni časi, ki so že zdavnaj minuli.

Roger je za vse to vedel. Ona sama je nevede vzbudila v njem misel na prisvojitev te pravljicne doline. Roger je bil živilski trgovec in si je vedno želel, da bi postal farmer (posestnik). Marija mu je brez zle slutnje vse povedala in pokazala. Upala je, da ji bo pomagal. Namesto tega pa je skrivaj poiskal Rajske dol in se je v njem naselil.

Ta misli so mučile Marijo. Zdaj, ko se je za trenutek spomnila na Erika, ki se je zaradi nje stepel z Rogerjem,

Obnovite križe na grobovih!

Došla je nova zaloga Kristusovih kovinskih trupel. Cena je sledeča:

navadni:	velikost 7 cm cena din 7-
nikel:	velikost v cm: 13 16 18 20
cena din:	10- 20- 26- 40-
mesing:	velikost v cm: 13 16 18 20
cena oin:	12- 21- 30- 45-
močni kovinasti:	25 cm din 45-, 30 cm din 75-
leseni:	velikost v cm: 30 35 40
cena din:	45- 70-, 54-, 150-

Pridite in si oglejte te lepe izdelke!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

in marljiv zidar. Pred leti je bil zaposlen pri gradnji neke vile v Ljubljani, kjer je padel z odra ter se toliko poškodoval, da so mu v bolnišnici odrezali levo nogo. Od tedaj je začel bolehati, lotila se ga je kostna jetika, kateri je sedaj po velikem trpljenju podlegel. Rajni France je bil vesel narave, rad je prepeval in bil dobre volje. Bog mu daj večni mir in pokoj, užaloščenim staršem, bratu in sestrar naše sožalje! — Komaj so utihnili zvonovi, ki so peli slovo rajnemu Francu, že so se na večer 17. septembra spet oglasili in naznajali tužno novico, da je zaspal v Gospodu Doler Jožef ali kakor smo ga vsi klicali: Johanov Jožek v Zavruhu. Potrebno je, da se ga spomnimo tudi v »Slov. gospodarju«, saj je bil rajni delavec, kakršnih je danes žal zelo malo. Po poklicu mizar, je storil mnogo v korist drugim. Vsak ga je rad imel in ga prosil v »štero«, tako da je imel dela zmeraj več ko dovolj. Prišla pa je nadenj srčna vodenika, kateri je po dolgem trpljenju podlegel v starosti 41 let. Žalujoče sorodnike naj tolaži Bog, obema fandtoma pa daj Bog večni mir in pokoj!

Smrtna kosa pri Sv. Rupertu nad Laškim. Dne 2. septembra je v Sv. Petru zatisnil svoje trudne čti k božjemu počitku oče Blaž Pirnat, star 81 let. Bil je to mož stare, poštene korenine, vrl gospodar, vzoren kristjan; nikoli v svojem življenju ni bil resno bolan; božje poti na Brezje, Višarje in celo v Benečijo je vselej obiskal peš. Lepo, srečno je živel, lepo tudi umrl, kakor umrje pravičen človek. Blagi starček, počivaj v miru! —

si o njem še vedno ni mogla ustvariti jasne slike. Izbrisati ga je hotela iz spomina, ker si je dopovedovala, da je res navaden pretepač, ki hoče pač zmagovati, in mu nimar, ali se pretepa za dobro ali za slabo stvar.

Nenadoma se ji je zdeleno, da je mimo okna švignila senca. Zdeleno se ji je, da je šel mimo Erik. Kaj naj stori? Erik najbrž še vedno čaka nanjo. Gotovo ga muči vprašanje, zakaj je odšla brez slovesa. Čeprav ga je smatrala za ženskarja in pretepača, ga je vendar pomilovala.

Marija je pogledala po ulici gor in dol. Prepričati se je hotela, ali je res kdo mimo okna. Mesec se je bil skril, zaradi tega spočetka ni videla nikogar. Po daljšem opazovanju pa se ji je zazdeleno, da na nasprotni strani ulice vidi človeško postavo.

Marija je spadala med ljudi, ki ne morejo prenati negotovosti. Tudi v tem primeru je hotela biti na jasnem. Vzela je električno žepno svetilko, ki je svetila precej dobro. Spet je stopila k oknu in posvetila v temno noč. Svetlobni pramen je obsvetlil moško postavo. Nenadna svetloba je moža tako iznenadila, da se v prvem trenutku niti ni mogel zganiti in se je šele čez čas spomnil na beg.

Svetilkha je v naslednjem trenutku ugasnila. Marija je pritisnila obe roki na prsi, kolena so se ji tresla od strahu.

»Moj Bog!« je šepetal. »Roger je spodaj!«

V celjski bolnišnici pa je 17. septembra po kratkem trpljenju umrl Hrovat Janez, posestnik iz Malebreze. Komaj eno leto in štiri mesece je bil poročen, star šele 39 let, je podlegel zavratni bolezni. Klicali so ga k vojakom, pa se je pre-

selil k največji armadi na tej zemlji. Užaloščena žena je dala rajnega prepeljati iz Celja na domače pokopališče. Rajni Janez je bil tih, miren značaj, priden delavec, skrben mož; zdaj pa je vse prestal. Bog mu daj večni mir!

Ena najvažnejših točk v Sredozemlju

Stoletne ruske želje

Pravijo, da je med Rusi zopet oživelu načelo Petra Velikega: »Ne zahtevamo zemlje, temveč vode!«

Sedanji dogodki, ki se s tolikšno naglico odigravajo, da jim človek komaj sledi, pa čedalje bolj kažejo, da le ni več daleč dan, ko bo Rusija res skušala, če drugače ne bo šlo, tudi s silo uresničiti svoje večstoletne želje in si izvojevati prosto pot skozi Bospor in Dardanele na Sredozemsko morje, pa če bo to drugim državam, ki si laste izključno oblast v Sredozemlju, prav ali ne.

Važnost Dardanel

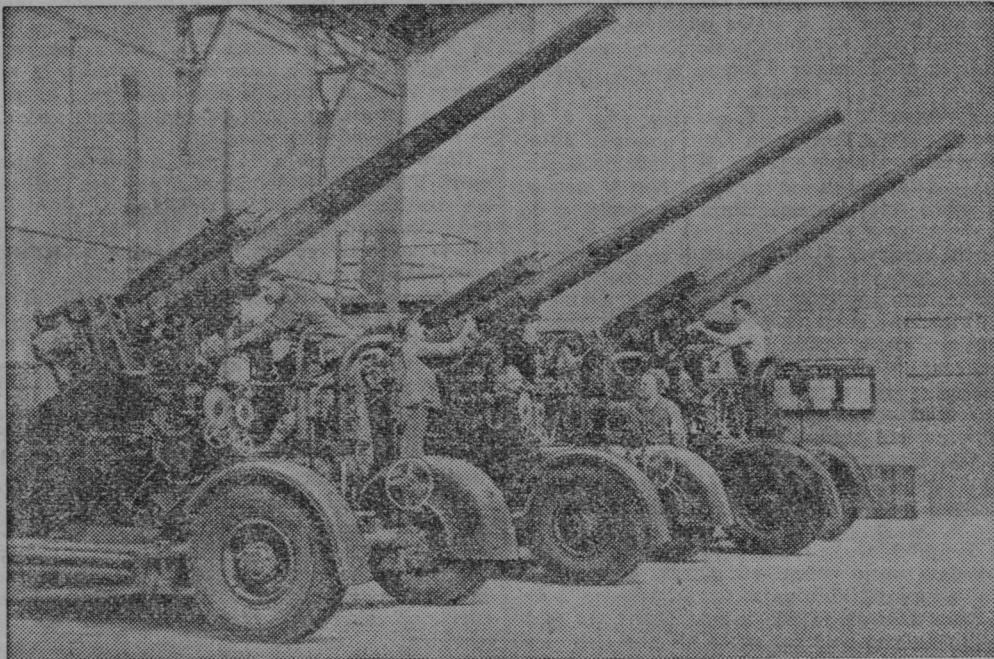
Za Gibraltarjem in Suezom so Dardanele najvažnejša točka v Sredozemlju. Gospodar Dardanel je obenem tudi gospodar Črnega morja. Konferenca v Montreuxu je dala to velevažno ožino, ki je bila vedno predmet sporov med velesilami, Turčijo. Toda že takrat se je

pojavilo zaradi tega nezadovoljstvo v angleški in italijanski admiriliteti. Kazalo je, da se bo stope velesile spopadli pred Dardanelami in potegnili v boj tudi Turčijo in Grčijo. Poleg tega se je oglasila še sovjetska Rusija z zahtivo, da mora dobiti njena mornarica popolnoma prosto pot do Sredozemskega morja. Načelo Petra Velikega: »Mi ne zahtevamo zemlje, temveč vodo«, je ostalo tudi današnji sovjetski Rusiji.

Da je ostala Turčija po svetovni vojni z eno nogo tudi v Evropi, se mora zahvaliti samo dejству, da se velesile nikakor niso mogle sporazumeti glede Dardanel. Pa saj se vendar ne morejo že dolga stoletja. V bojih proti Turkom so se vedno bale, da bi katera od njih izvojevala končno zmago in postala tako nekega dne lastnik tega ključa Evrope in Azije.

Zahteva Turčije

Lozanska konferenca leta 1923. je določila v Dardanelah demilitariziran pas, dolg 40 km.

Protiletalski topovi, ki jih uporablja angleška armada, morejo streljati 9600 metrov visoko. Torej bi mogli streljati čez najvišjo goro na svetu. Top odda na minuto 24 strelov. Je kalibra 9.7 cm.

Začutila je nepojmljiv strah. Zazdeleno se ji je, da preži Asplet nanjo in ji zaradi tega grozi nevarnost.

V zbegosti ni vedela, kaj naj stori. Le to je čutila, da potrebuje, nekoga, ki jo bo branil. Spomnila se je na Erika. Skočila je k oknu in zaklicala njegovo ime.

Erik je slišal Marijin klic in je prihitel iz sobe.

»Gospodična Marija, tu sem!« je odgovoril glasno.

Ko je Marija slišala njegov glas, si je ogrnila ruto in hitela iz sobe.

Erik je stal pri vratih.

Marijino srce je takoj mirno in enakomerno utripalo. Sama sebe ni razumela. Zdeleno se ji je, da je na varnem, na drugi strani pa je že obžalovala svojo prenagljenost.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal Erik, ko je videl njen razburjenost.

»Erik, ali ste vi bili malo prej na ulici?«

»Večkrat sem bil na ulici,« je odgovoril mladenič.

»Nisem mogel spati in sem se sprehal zunaj.«

Marija je potegnila z roko po čelu. Ni vedela, ali je žrtev kakršega privida, ali bolne domišljije.

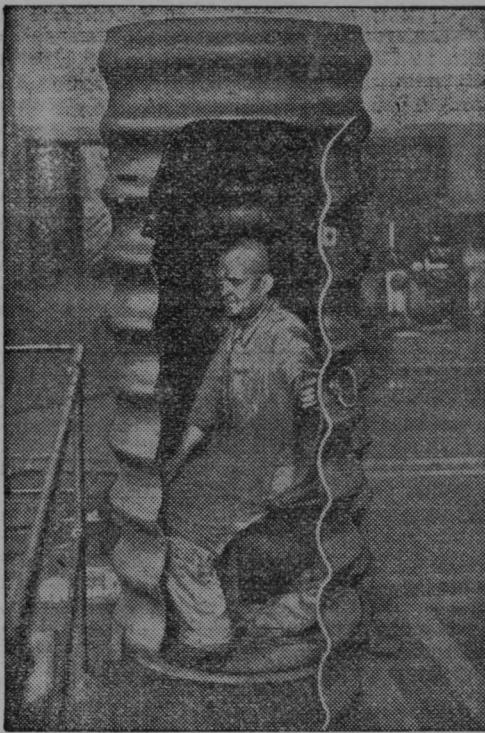
»Zelo sem razburjena,« je dejala. »Nisem računala na taka doživetja. To je bilo preveč zame.«

»Gotovo,« je odvrnil mladenič, ki je mislil, da je Marija govorila o streljanju v gostilni.

Medtem se je mesec spet priril izza oblakov. Erik je šele zdaj videl Marijin obraz.

kakovost francoske municije sabotaži delavstva v municijskih tovarnah. Pri tem opozarjajo, da je bilo v francoskih tovarnah okoli 30.000 komunističnih celic, ki so z vsemi silami sabotirale vojno produkcijo na vseh poljih. Levičarji pa zopet dolze desničarske lastnike industrijskih tovarn, da so uporabljali za izdelovanje municije in vsega vojnega materiala manjvredne ali celo ničvredne surovine.

Vlak rabil 7 let, da je prispel na cilj. Na postaji Porto Bolivar v Teksasu v Združenih ameriških državah, je bilo brati pred nekaj časa sledče oznanilo: »Vlak, ki se je odpeljal 6. septembra iz Beaumonta, bo dospel po vsej priliki s sedemletno zamudo.« Zadeva, ki je podobna aprilski šali, je vendarle

Zaklonišče proti letalskim bombam za posameznike v Berlinu

tako da so mogle vse ladje svobodno in neovirano pluti iz Egejskega morja v Marmarsko in skozi Bospor v Črno morje ter obratno. Izvajanje določb te konference bi morale jamčiti Italija, Anglija, Francija in Japonska z vso svojo oboroženo silo.

Turčija je neprestano zahtevala dovoljenje, da bi smela zopet zgraditi utrdbe na obalah te morske ožine s 3500 metrov širokim vhodom.

Narava je poskrbela za obrambo

Okrog tega naravnega prekopa med Evropo in Azijo so bile vedno trdnjave. Sledovi utrdb na dardanskih obalah vodijo v sivo preteklost. V zadnjih letih je zgradila Turčija najmodernejše utrdbe. Na polotoku Galipoli, ki leži na severni, evropski strani, kjer so bili v svetovni vojni hudi boji, je že narava sama poskrbela za obrambo. Strme in visoke obale, ki so dobile še okrogle stolpe s težkimi topovi, morejo v polni meri zaščititi dostop k tej ožini z boka. Evropska in maloazijnska obala, ki tvorita nekak zid ob dardanski ožini, imata že na njenem čelu dva silna stražarja: Kap Hele in Kum Kale.

Kap Hele in Kum Kale

Ti dve utrdbi spadata med najsodobnejše in najmočnejše sploh. Na galipolskem grebenu

okrog Kapa Hele je kakih 20 utrd, Kap Hele sam pa ima 13 najtežjih obalnih topov. Na sosednji strani pa je Kum Kale z 11 podobnimi topovi. Vzhodno so štiri močne trdnjave, galipolsko stran pa varuje še 28 različnih utrd na kraju, kjer je ožina najširša (7200 metrov). Tu bi sovražnika pred desetimi polji min pričakoval del turške vojne mornarice, v prvi vrsti nekaj podmornic. Tudi najmočnejši nasprotnik se ne bi mogel prebiti skozi dvojni pas utrd (20 jih je na maloazijski strani), obalnih baterij (na vsaki strani okrog 30 topov) in min do najširše ožine (1 km) med Kild Baro in Čanko. Od tu pa se veriga utrdov vleče na obalah Marmorskega morja do širine Naga.

Čeprav se morda zdi, da je vsa ta obramba naperjena proti sovražniku iz zunanjega, egejske strani, ne smemo pozabiti, da tudi vhod iz črnomorske strani ni zavarovan že pred samim Carigradom. Štiri velika polja min zapirajo pristop k Carigradu, cela vrsta prenovljenih utrdov na azijski in evropski obali bi skušala preprečiti vdor ruske vojne mornarice v

Pazite pri

BATERIJAH
na znamko
CROATIA

Marmarsko morje. Po nekaterih virih ima Rusija zdaj v Črnom morju okrog 150.000 ton vojnega brodovja s sto podmornicami.

Na svetu ni nezavzetne trdnjave

Dardanele se zde res skoro nezavzetne. Vendar je rekel francoski admiral Darlan pred tremi leti, da ni na svetu trdnjave, ki bi bila nezavzetna, če so njena obrambna sredstva šibka. To je bilo v polni meri tudi dokazano v sedanji vojni. Za uspešno obrambo Dardanel bi bila potrebna večja mornarica, kakor jo ima Turčija, in več protiletalskih topov, kot jih ima vsa turška protiletalska obramba.

Dopisi

Mežiška dolina

Črna pri Prevaljah. Zapustil nas je priljubljeni g. kapelan Lojze Fajdiga. Premeščen je v Belejince v Prekmurje, kjer mu želimo nadaljnega uspeš-

nega delovanja. K nam pa je bil dodeljen dosedanjši šentiljski g. kapelan Čergulj Štefan. Novemu gospodu želimo, da bi se čimprej udomačil in vzivel pri nas ter vneto stal ob strani vseh tistih, ki jim je pri srcu napredek naše katoliške prosvete

Nemški daljnostrelni top, s kakršnimi obstrelijujejo Nemci s francoske obale južno angleško obalo

resnična. Pred sedmimi leti so iz Beaumonta spustili proti Portu Bolivarju namreč majhen vlak. Med potjo je nastal silen vihar, ki je povzročil poplavno in razdejal deželo daleč naokrog. Železniški nasip je porušilo in vlak je običal v vodi. Ko je voda upadla, so potniki in osebje bredli peš do Porta Bolivarja, ki ni bil več daleč. Lokomotiva in vozovi so potem sedem let tičali na svojem mestu. Nihče se ni brigal zanje. Sele sedaj se jih je usmilil novi ravnatelj železniške družbe. Dal jih je na mestu za silo popraviti in je odredil, naj se vlak slavnotno odpelje v Porto Bolivar.

80 letni ženin ugrabil 70 letno nevesto. V vasi Kalabikonu v okolici Drame v Grčiji je 80-

»Marija,« je dejal, »vam je potreben svež zrak. Če hočete, pojdiva na sprehod. Potem boste laže spali.«

»O sprehodu ni govora,« je odkimala Marija, ki je sklenila, da ne bo sprejela Erikovega predloga.

»Vsилjiv seveda nočem biti,« je smehljaje odvrnil mladenič. »Mislit sem pač, da vam bo sprehod dobro storil.«

Marija ga je pogledala in se začudila, kako moreta lepi, odkriti moški obraz tako varati.

»Oprostite!« je dejala nekam zamišljeno. »Saj sem vam hvaležna za skrb, ki jo imate z menoj. Ne vem, kako se vam naj še posebej zahvalim?«

»Če na to mislite, potem vas takoj zapustum,« je odgovoril Erik.

Marija je ta odgovor presenetil. Pozabila je na odvratnost, ki jo je čutila. Nenadoma je začutila zaupanje do Erik, zazdela se ji je, da je možat in je veselo odgovorila:

»Potem se pač ne bom zahvaljevala. Če vam je za sprehod, pa pojdiva!«

»Primite me za roko, da boste laže šli!« ji je ponudil Erik desnico.

Marija je ubogala. Zazdela se ji je, da bi ob strani tega mladeniča varno stopala do konca sveta.

9.

Marija je čutila potrebo po razgovoru z Erikom. V sobo se za ves svet ne bi vrnila. Bolj se je bala zdaj te sobe, ko brezmejnega gozda, ki se je razprostiral pred njo. In to je bil pravi vzrok njene odločitve.

Sprehajalca sta zapustila mestece. Počasi sta se bližala goram. Nanje se je vzpenjala ozka steza, ki se je vila med visokimi drevesi. Nočni mir je tako tajinstveno vplival na Marijo, da se je nehote stisnila k Erik. Po nekod je bila popolna tema, ker mesečina ni mogla prodreti skozi gosto listje. Potem se je spet odprla kaka jasa, ki se je kopala v bledi mesečini.

Brez cilja sta se vzpenja vse više. Niti za hip nista pomislila na to, kako otročja sta, ko po nepotrebni blodita po tej skalnatih stezi. Vodila ju je nejasna želja, da bi se rešila ozke doline in z njo vred vsega zemeljskega zla. Naposled sta prispeila na vrh in se razgledala po okolici, ki jo je posrebrila mesečina. Gora je bila zadnji izrastek mrkega, skalnatega gorskega grebena Sierre Nevade. Dolina, ki se je razprostirala pod goro, je bila še rodovitna, toda proti vzhodu se je že videla puštinja. Med dvema gorskima grebenoma se je vlekkel pust svet.

Marija se je obrnila in pokazala proti vzhodu na skalnate izrastke.

»Tja hočem priti!« je dejala polglasno.

in vzgoja narodno zavedne mladine. — Dekliški krožek je preteklo nedeljo po rani sv. maši imel svoj redni letni občni zbor. Naša dekleta so pod vodstvom spretne organizatorke in predsednice DK zdravnice gospe dr. M. Ramšakove v tihem in skromnem delu kljub težkim razmeram mnogo naredila. Na predlog gospe doktorice, ki radi pre-zaposlenosti ni mogla več sprejeti predsedstva, so dekleta soglasno izvolila za novo predsednico go-spodično Vilmo Černic. Občnemu zboru je pris- stoval tudi novi duhovni vodja g. kaplan Čergulj Štefan, ki je izrazil veselje nad dosedanjim de-lom in obljuhi za naprej krožku pri njegovem de-lovanju vso svojo pomoč.

Dravska dolina

Maribor. V nedeljo, 13. oktobra, je bil na Bet-navi občni zbor Zveze dekliških krožkov, ki je bil prav dobro obiskan kljub slabemu vremenu. Podana je bila jasna slika smotrenega in plodonosnega delovanja naše škoftijske dekliške organizacije, ki jo vodi kot duhovni voditelj g. Drago Oberžan. Predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec je spregovoril dekletom poučne in spodbudne besede, omenjajoč opomin papeža Pija XII., da mora katoliška mladina sodelovati pri obnovi in gradnji človeške družbe (naroda in države) na osnovi krščanskih načel.

Dravsko polje

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Te dni je komisija izplačala posestnikom odvzeto zemljo za preložitev odseka banovinske ceste od župnišča do nove hiše občinskega sluge g. Jožeta Perka, ki je pri kopanju temeljev odkril pomembne iz-kopnine iz starih rimskega časov. Upamo, da bo cesta prihodnjo pomlad dovršena. — Dne 20. oktobra, v nedeljo, bo po večernicah občni zbor Fan-tovskega odseka. Vse zavedne fante od fare va-bimo v vrste organizirane slovenske mladine! — Na praznik Kristusa Kralja bomo uprizorili sve-tovno znani misterij (skrivnostna igra) iz kra-jestva smrti »Mrtnaški ples«. Že zdaj vlađa za-to pretresljivo-veličastno igro daleč okoli veli-kansko zanimanje.

Ptujska gora. Velika pridobitev za Ptujsko go-ro je novi studenec na severno-zahodni strani pod cerkvijo, ki ga je tako lepo uredil Higijenski zavod v Ljubljani. Izvir je že star in gotovo znan vsem romarjem in obiskovalcem Ptujske gore, saj je to trgu in cerkvi najbližji javni studenec, samo da je bil prej zelo zanemarjen in zaradi velikega blata skoraj nedostopen. Voda pa zelo nevžitna. Tam, kjer je bilo prej največje blato, stoji sedaj lep studenec na ročno sesalko, poglobljen, betoni- ran in popolnoma zaprt z betonsko ploščo. Ves prostor okrog studenca pa je lepo zravnан in ka-

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov na poraba »Franz-Josefovek« vode izborno ureju-dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da red-je funkcijo črev.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Stala sta pred zapuščeno leseno bajto, v kateri so ovčji pastirji iskali zavetje pred nevihtami. Marija je bila utrujena od dogodka te noči in od vzpenjanja ter je sedla na leseno klop. Oči je dvignila proti nebu, ki je bilo posejano z milijardami svetlih zvezd. Dolgo je str-mela v višavo. Potem pa ji je pogled zablobil proti velikemu smrekovemu gozdu. Blizu klopi je stala mogočna smreka. Skoraj sto metrov visoko deblo se je popolnoma ravno dvigalo proti nebu. Marija je občudovaje zrla dre-venega orjaka, ki je že dolgo stoletje kljuboval silnim viharjem.

Zrak je bil hladen, čeprav je vela le rahla sapica. Marija ni čutila mraza. Preveč je bila zatopljena v misli. Nenadoma je vzdrhtela. Preplašil jo je divji zajček, ki se je zbudil v bližnjem grmu, in jo v zavesti nevarnosti odkuril.

Erik je medtem nabral nekaj suhljadi in je zanetil ogenj, da bi se Marija ogrela. Prasketanje ognja je vzdramilo veverico, ki je potem preplašeno skakljala z veje na vejo.

Mladenič je nanosil velik kup suhljadi. Plamen je visoko plapolal in osvetlil Marijino postavo. Deklica je zamišljeno strmela v ogenj.

Erik je sedel na kamen, Mariji nasproti. Nekaj tre-nutkov je molče opazoval, potem pa je vprašal:

»Marija, kako ste si upali brez vsakega spremstva v te divje kraje?«

Igrajte sledeče igre:

GRUDA UMIRA. 5 moških in 3 ženske osebe. Vsebina: Kmet, drži se svoje zemlje, da gruda ne umrje! Cena 12 din.

KRIŽ IN SOVJETSKA ZVEZDA. 20 moških oseb. Vsebina: Boj med krščanskim in bol-ševiškim nazorom. Cena 8 din.

IZGUBLJENA OVCA. 5 moških in 7 ženskih oseb. Vsebina: Čustvena igra, primerna za mesec vernih duš, verska vsebina. Cena 7 din.

GUZAJ. 13 moških in 3 ženske osebe. Vsebina: Domača zgodovina, zgodba znanega Gu-zaja. Cena 12 din.

MIKLOVA ZALA. 18 moških in 5 ženskih oseb ter zbori. Vsebina: Zgodovina naših bojev proti Turkom. Cena 10 din.

NAŠA APOSTOLA. 14 moških in 5 ženskih oseb ter zbori. Vsebina: Sv. Ciril in Metod nam prinašata pravo sv. vero. Cena 10 din.

DVA PARA SE ŽENITA. 7 moških in 3 ženske osebe. Vsebina: Silno zabavna igra, pol-na zmešnjav in veselih rešitev. Cena 14 din.

POŠTELSKI ZAKLAD. 7 moških in 5 ženskih oseb. Vsebina: Iz domače zgodovine o Po-šteli pri Mariboru. Bolj za mladino. Cena 7 din.

PRI HRASTOVIH. 6 moških in 6 ženskih oseb. Vsebina: Dramatični dogodki iz vsak-danjega življenja. Resna dejanja! Cena 14 din.

ZASAD. 9 moških in 2 ženski osebi. Vsebina: Naša razpuščena društva zopet zaživijo. Igra o našem društvenem delu. Zelo aktu-alna vsebina. Cena 12 din.

Tantjeme za igranje. Kdor kupi pet izvodov, je tantjeme prost, kdor pa kupi manj kot pet izvodov, pa plača 25 din za vsako pred-stavo.

Knjige je naročiti v

**KNJIGARNI TISKARNE SV. CIRILA
V MARIBORU**

naliziran, tako da je sedaj voda čista in zelo blažina, posebno za utrujene romarje. Sedaj bi se morale še temu primerno urediti stopnice, ki vo-dijo s trga k studencu. Higijenskemu zavodu v Ljubljani se ptujskogorska javnost lepo zahvaljuje na tej važni pridobitvi, ki ni samo v korist naj-bližje okolice, ampak služi za ukras in ponos vse Ptujske gore. Enako se zahvaljujemo občinski upravi in g. župniku, ki so tudi veliko pomagali pri tej pridobitvi. — Pred več kakor 500 leti je nastala romarska cerkev na Ptujski gori po za-

Marija ni takoj odgovorila. Na Rogerja in nočno prikazen je mislila. Nazadnje se je premagal. Odvrnila je pogled od ognja in ga obrnila k Eriku. Počasi je odgovorila:

»Odgovor je enostaven. Dobro veste, da sem sama na svetu in poleg tega moram skrbeti za šest bratov in sester. Marsičesa sem se že lotila, da družina ne bi trpela pomanjkanja. Najprej sem bila tajnica nekega časni-karja, potem sem v Los Angelesu delala v neki trgovini. Zdaj sem v banki, v kateri se tudi mlajša sestra uči in poleg tega se pripravljam za učiteljski izpit. Moja naj-večja želja pa je, da bi imela nekaj lastne zemlje, hišo, črede...«

»Hrabra ženska ste!« je z začudenjem dejal mla-denici.

Marija je hotela vstat, toda Erik ni pustil.

»Ne maram poklonov!« je hladno rekla.

Ko je mlaedenič odmaknil roke, je vstala in na-daljevala:

»Mislim, da ni prav, da sem ponoči sama z vami tu vrh gore.«

Erik se je zasmehjal in je odvrnil:

»Gospodična Marija, vse je odvisno od razmer. Vi ste me že večkrat žalili, a bom skušal vse pozabiti. Morda se v skrbi za vas res nisem vedno brezhibno obnašal, a zagotavljam vas, da sem vedno imel najboljše namene.«

obljubi ljudi iz plemiškega stanu. Za romarje je bila zidana, romarji so jo vzdrževali. Časi so se medtem zelo spremenili. Cerkev je v teku petih stoletij veliko pretrpela in je po dobi Jožefa II. bila prepričena zobu časa, ki je na nej občutno glodal, vse do leta 1937. Takrat je lavantinski g. knezoškof izročil varstvo tega Marijinega svetišča o. minoriton iz Ptuja, ki so se z g. p. Konstantinom na čelu lotili njene ohranitve in obnove. Za streho, ki je bila pred dvema letoma popolnoma prenovljena, je kričala zunanjost cerkve po nuj-nem popravilu. In sedaj je že tudi to delo z božjim blagoslovom in po Marijinem varstvu izgotovljeno. Delo je izvedeno zelo smotorno po navodilih strokovnjakov. Vsa privlačnost starine in umetno-sti je ohranjena. Z velikimi žrtvami domačinov kakor tudi številnih prijateljev Ptajske gore je to veliko delo pripeljano v koncu. Vsem naj ljuba Mati gorska obilno poplača! Zavedati se pa moramo, da kakor je nekdaj, tako je tudi danes lepota in bodočnost tega narodnega svetišča odvisna od tega, koliko ga bomo smatrali za narodni spome-nik, za našo skupno last, naše skupno svetišče in zavetišče. Zato bodo v nedeljo, 20. oktobra, prihite-ti prijatelji Ptajske gore od blizu in daleč k slo-veni blagoslovitvi, katero bo opravil ob asistenci številne duhovščine g. Alojzij Sagaj, dekan iz Hoč, pri pozni službi božji. V soboto ob 18 bodo slovesne večernice in enourno pritravanje z vsemi zvo-novi. Za sv. spoved bo tudi priložnost.

Dravinjska dolina

Gorca-Zg. Pristava, Popovce. Kot običajno vsa-ko leto, tako je tudi letos že tretjič prestopila Dravinja svojo silno vijugasto strugo med zgor-raj omenjenimi kraji ter razlila blatne valove da-leč naokoli po travnikih in njivah, odnašajoč s se-boj vse, kar se ni pravočasno odstranilo, za seboj pa puščajoč razravnana obrezja, pesek in ka-menje po travnikih, blato, hlodje in drugo navla-ko pa po njivah. Odkar se regulira Ložnica, pri-dvri ob količkaj večjem deževju kot hudournik ter spremeni v par urah vso dolino v jezero, ki traja po par dni, preden odteče. Škoda, ki jo trpe lastniki ob Dravinji ležečih zemljišč, je ogromna. Klasifirana so sicer s I. do III. razredom, v res-nici pa jim pristoja VII. do VIII. obdobja. Trpe pa tudi javna pota in ceste, ki so posebno v Po-povcih za prevoz še tistih malenkosti, ki jih pri-delamo, nespособna. Zgode se tudi razne nesreče, posebno če povodenj traja par dni in je treba lju-dem po opravkih iz kraja v kraj, kakor se je pri-petilo pred nekaj leti ob popovškem mostu last-niku večjih vinogradov v Gorci, kamor se je hotel ob času poplave prepeljati z vozom po občin-ski cesti, čez katero so drveli umazani valovi, ki so spodnes konja, voz z gospodarjem in vozni-kom prevrgli ter vse skupaj kotališči v nekaj met-trov oddaljeno strugo, iz katere so ljudje šele čez par dni izvlekli voz in mrtvega konja. Sreča, da sta gospodar in voznik obvisela na vejah ob stru-gi rastlosti vrb, raz katerih se je ljudem posrečilo po nekaj ur trajajočem nevarnem reševanju oteti ju gotove smrti. Prav na istem mestu je nasled-nje leto odneslo še dva delavca, ki sta namera-vala iti na delo v Gorco, katera so prav tako šele proti večeru rešili s čolnom. Enake nesreče bi iz-

letni starec Karapaskal- lis na izviren način pri-šel do neveste Anastazi Filaktu. Ker so so-rodniki neveste naspro-tovali snubljenju, se je starec odločil, da 70 let-no »deklek« kratkomalo ugrabi. Ljubila sta se že 25 let, toda za po-roko sta se šele pred kratkim odločila. Ker so njeni sorodniki od-svetovali, da bi tako stara šla v zakon, se je nevesta odločila, naj jo ženin s silo odvede na dom. Stari Karapaskal- lis je neke noči udrl v hišo 70 letne izvoljenke ter jo odnesel na svoj dom. Sorodniki so se potem vdali ter je bilo ženito-vanje v navzočnosti vse-vasi.

Brzi vlak, ki bi hotel doseči sonce, bi moral voziti 70 let po 100 km na uro.

*

ostale, prav tako pa tudi poškodbe javnih naprav, obvarovani bi bili davkopičevalci ogromne škode, režeži pa bi zaslužili za potrebo obleko in živež, če bi se vendar že enkrat začelo z regulacijskimi deli kot kača se zvijajoče struge, sicer mirne, toda ob času poplave kot silnemu hudourniku podobne Dravinje. Opozorjamо merodajne činitelje na nujno potrebo regulacije Dravinje vsaj med davčno občino Gorca po desni, Zg. Pristava-Popovci pa po levi strani.

Makole. V nedeljo, 20. oktobra, bodo naši prosvetarji igrali v društveni dvorani igro »V temotik«. Igra je vzeta iz kmečkega življenja in je res lepa. Začetek po večernicah, cene običajne. Vse domačine in sosedje prisrčno vabimo!

Slovenske gorice

Sv. Trije Kralji v Slov. goricah. V tukajšnji romarski cerkvi obhajamo v nedeljo, 20. oktobra, slovesno god sv. Marjetete Marije Alakok in praznik Srcu Jezusovemu posvečenih družin. V soboto se prične spovedovanje ob 16, ob 17 bodo večernice, v nedeljo pa bo rana in pozna služba božja in še ena sv. maša. Med sv. mašo bo skupno sveto obhajilo vseh članov Srcu Jezusovemu posvečenih družin, pred blagoslovom pa po litanijah ponovimo posvečenje božjemu Srcu. Člani družin, posvečenih presv. Srcu, iz domače župnije pa tudi iz drugih župnij Slov. goric, na veselo svidenje! Vredno je presv. Srce, da ga na poseben način častijo naše družine pa se mu tudi posvetijo in pogoje posvetitve zvesto izpolnjujejo.

Sv. Ana v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo, 20. oktobra, času pri-merno igro Finžgarjevo »Razvalina življenja«. Začetek ob 15. Pridite!

Sv. Bolfank na Kogu. Kakšna bo letos bratva? To je težko zadeti. Najbolj točno rečeno je, da bomo izredno malo in slabovo ali mošt nabrali, ker je zima oslabela trsje tako, da je veliko po osem in še več trsov spored praznih, da ni na njih nič grozdja, kateri pa kaj imajo, imajo po eno češulko. Skoro na nobenem trsu ne bo pol litra. Jaz imam blizu 4600 trsov. Druga leta, ko je zraslo malo, sem nabral kakih osem polovnjakov, nekatera leta več, do 15 polovnjakov, leta 1935. sem dobil 20 polovnjakov. Letos sem mislil, da bodo trije polovnjaki, pa ne bo morebiti niti en polovnjak. Za to se ne bo izplačalo delo in dača. Grozdje je spokano od prevelikega dežja, je gnilo in suho. Želeti je, da se popusti vsa dača od vinogradov. — Ivan Zadravec, župnik v pokoju in zlatomašnik.

Haloze

Sv. Barbara v Halozaх. Letošnja vinska trgataje je končana. Niti gospodski vinogradsni-tuji, ki imajo v Halozaх mnogo goric, niso s trgatvijo mogli čakati dalje, četudi so ti najraje najdalje zorili. Letos to ni bilo mogoče radi vedenega dežja, ker je grozdje gnilo in začelo pokati ter je šlo v nič. Povsod so naprešali komaj eno četrtnino lanske letine, kakor prejšnja leta ob toči. Veseloga vriskanja in petja letos ni bilo nikjer. Haložani so tiho brali in mislili na prihodnjost glede vzdrževanja družin. Sicer smo res čitali, da želi banovinski prehranjevalni odbor v zadostni meri poskrbeti za živež, pa kaj nam to pomaga, če pa je bila vinska letina preslabia, da bi si mogli kupiti živež. Ne verujemo tudi vsem zagotovilom več, ker smo doživeli slabo izkušnjo. Naročili smo namreč semensko pšenico za setev, ker je letošnja domaća vsa zanič za sejanje. Dobil pa je vsak naročnik komaj polovico naročene. Priporoča se nam na veliko sejati ozimine, zdaj pa sej, če imas kaj, če ti pa še tega ne dajo, kar naročiš, niti izrečeno za seme ne dovolj! Tudi prosimo, naj letos davčna uprava za november pripravljene obroke za odpalačevanje kmečkih dolgov prihrani za drugo leto, ker mnogi radi slabe trgatve ne bodo mogli plačati obroka.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Tu se je vršil v sredo, 9. oktobra, izredni občni zbor Katoliškega tiskovnega društva za Slovensko krajino. V odboru so bili izvoljeni gospodje: župnik Vojkovič za predsednika, župnik Bakanc za podpredsednika, šef Borze dela Kerec za tajnika, župnik Bejek za blagajnika in še trije drugi odborniki: dr. Klar, Kolenc in Halas. Občni zbor je tudi sprejel spremembu pravil. — Drugi dan pa je bil v Črensovih občni zbor »Tiskovne zadruge sv. Družine«. Sklenjeno je bilo, da si zadruga nabavi novo tiskarno, ki bo začela z delom v Murski Soboti ob novem letu. — Cíamo v časopisih, da so zaprli, oziroma obsodili v drugih krajih že več trgovcev radi navijanja cen ali ker so blago poskrili. Zdi se nam pa, da se pri-

Zepni koledar za 1941

KOLEDAR »SLOV. GOSPODARJA« JE IZSEL!

Vsa leta sem je priznano najboljši žepni koledar, vezan v celo platno, z bogato vsebino!

Koledar stane za naročnike »Slov. gospodarja« 10 din, za nenaročnike pa 20 din. S tem smo dali tudi našim naročnikom posebno ugodno priliko za nakup žepnega koledarja, ki vas bo spremjal vse leto in vam bo služil tudi kot beležnica in denarnica.

Naročite si koledar čimprej, ker imamo le določeno število tiskanih in vsakemu je bilo lani žal, ki ga ni pravočasno naročil in ga zato ni dobil.

Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR-PTUJ

nas lahko vse godi. Tudi tu bi bila potrebna železna metla. Saj če samo vprašamo po ceni železa, nam skoraj vsak trgovec ceni drugače, četudi je maksimirana cena in imajo v enem kraju menda jaz vsi enake stroške. V drugih trgovinah je isto. Za kmečke pridelke se določi cena, kmet pa mora kupiti v trgovini, kakor se pač trgovcu zdi. Čitamo tudi, da se drugje živila dražje kupuje, meso se ceneje prodaja. Naša oblast pa molči.

Murska Sobota. Pred dnevi je bil upokojen sodnik tukajšnjega okrožnega sodišča g. dr. Josip Tombak. — Po novem sporazumu naši sezonski delavci, ki prihajajo iz Nemčije, ne smejo več prinašati s seboj 10 RM, kakor je to bilo prej dovoljeno, temveč si lahko priskrbijo pri »Putniku« v Berlinu za izdatke na meji ček za 10 RM, ki ga lahko pri poslovalnicah »Putnik« v Mariboru na kolodvoru ali na Jesenicah zamenjajo po dnevni vrednosti. To je za sezono mnogo ugodnejše, ker pri nas kovanega drobiža ne bi mogli spraviti po ugodni ceni v promet. — Nedavno je bil bivši višji sodni official tukajšnjega okrajnega sodišča Friderich Štefan odpuščen iz državne službe, ker je bil radi poneverbe obojen na 15 let zapora.

Širom Prekmurja. Letošnje leto smo imeli toliko dežja, da še sedaj stoji voda po vseh nižjih krajih. Seveda je ta voda povzročila mnogo škode ne samo po travnikih, kjer je zblatila otavo, temveč tudi po njivah, kjer je začel krompir nagniti, radi česar so ga ponekod morali predčasno izkopati. Pridelek koruze bo še precej dober. Obstaja pa bojazen, da koruza radi stalnega dežja ne bo povsod dobro dozorela, posebno ona ne, ki je bolj pozno sejana. S pridelkom ajde smo še tudi zadovoljni. Če bi le nastopilo dalj časa lepo vreme, da bi jo posušili in omlatili! Mnogo slabše pa se bodo letos odrezali naši goričanci.

Ali imate toliko poguma, da boste nagovorili soseda, da si bo naročil »Slovenskega gospodarja«?

Kajti vinograde je večinoma potolkla toča, kar pa je ta pustila, pa naglo gniye in ne more dozoret. Mošč bo mnogo slabši kot lani, ker vsebuje precej kisline, zato ga bo treba sladiti. Kako se to napravi, daje vinogradnikom navodila okrajni kmetijski referent. — Kmetijsko ministrstvo in banska uprava vabita vse občine, da organizirajo temeljito čiščenje semenskega žita, ki naj bi bilo brez nadležnega plevela. Posamezniki dobijo »trojare« na razpolago pri občini ali kmetijskih družbah. Če pa jih iste nimajo, bo pa občina nosila stroške za odškodnino zasebnikom. Kmetijska šola v Rakičanu ima za čiščenje dober selektor na električni pogon, katerega se lahko vsakdo posluži. Za odškodnino je treba plačati le električni tok.

Bodonci. V pondeljek, 7. oktobra, je bil areteran občinski tajnik g. Veren. Prišli so mu na sled, da si je prilastil okrog 17.000 din občinskega denarja. Občani so zelo razburjeni. Če se bo tako godilo še dalje po naših občinah, bodo ljudje izgubili vsako zaupanje do občinskih uprav. Pred dvema letoma je dvignila veliko prahu aretacija predsednika in tajnika v Puconcih, tista zadeva se je uredila, sedaj pa zopet v drugi občini. Ljudje želijo, da naj občine vodijo res pošteni občani, da jim bodo zaupali tudi brez uradnih revizij. Vedno bolj prihajamo do prepričanja, da so nam sedanje velike občine le v škodo. Prej smo imeli veliko manj izdatkov in večina naših občin sploh ni poznala občinskih doklad. Župana smo pa vedno imeli zanesljivega, ki je vodil tudi blagajno in je bil porok s svojim posestvom, da občina ne bo trpela škodo. Če pa sedaj kak blagajnik da 5000 din kavci, pa nam to nič ne pomaga, če nam pa naredi škodo do 20.000 din in nima posestva.

Sv. Šebestan. V nedeljo, 6. oktobra, je bil pri nas sestanek. Zbral se je ob tej priliku tu tudi 7 gg. duhovnikov, ki so sklenili, da se bodo potrudili, da bo imela vsaka katoliška družina naročen vsaj en katoliški list. Naše Prosvetno društvo je dalo za ta sestanek Farni dom na razpolago. Govor je imel o potrebnosti katoliškega tiska g. profesor Šoštarec. Ta sestanek je bil obenem 30 letnica odhoda g. Klekla iz naše župnije in je g. Klekl imel slavnostno pridigo. — Kvatrni teden nas je romalo okrog sto faranov k Sv. Trojici v Slov. goricah. Vodil nas je naš g. župnik. — Prosvetno društvo je sklenilo, da uprizori ob Božiču igro »Henrik, gobavi vitez«. Društvo si je zopet nabavilo nekaj novih knjig; sedaj imamo že nekaj nad 350 knjig.

Šmarski kraji

Dramlje. Romarski shod pri sv. Uršuli bo letos v nedeljo, 20. oktobra. Slovesno sv. opravilo bo prvo ob 7, drugo ob 10.30. Častilci sv. Uršule ste vladivo vabljeni!

Savinjska dolina

Polzela. V nedeljo, 20. oktobra, gostujejo pri nas igralci iz salezijanskega Mladinskega doma v Celju z lepo igro »Kralj podzemlja«. Igra je bila z velikim uspehom uprizorjena že na domačem odruv v Celju, zato upamo, da se bo vsak rad odzval vabilu ter posetil predstavo. Na svidenje!

Saleška dolina

Sv. Križ pri Belih vodah. Običajni romarski shod na rožnovensko nedeljo, 6. oktobra, je bil letos zelo dobro obiskan. Sicer nestalno vreme, je bilo tri dni — v soboto, nedeljo in v pondeljek — prav lepo in toplo. Razen domačega gospoda so prišli trije gospodje duhovniki, med temi dva patra: frančiškan iz Nazarja in kapucin iz Celja. Ganljivo je, kako iščejo ljudje v teh burnih in nevarnih časih pomoči in tolažbe pri sv. Križu. Nekateri prihajajo na krasni hrib Sv. Križa zato, da uživajo od tu prelep razgled, ki se nudi na vse štiri strani in prav gor do nebes. O križ, na visoko postavljen, zastava premage si nam!

Škale pri Velenju. Na misijonsko nedeljo, dne 20. oktobra, priredi ob 15 Prosvetno društvo v Prosvetnem domu lepo in pretresljivo igro »Goslarica naše ljube Gospe«. Pridna goslarica žrtvuje za zagrešeni božji rop svoje življenje in s tem reši dušo svoje brezbožne matere. Prav primerja vsebina za današnji čas, ko se vedno pogosteje go-dijo takl primeri. Pridite v obilnem številu!

Laški okraj

Sv. Rupert nad Laškim. Tako prazne jeseni, kakor to leto, tudi najstarejši ljudje ne pomnijo. Sadno drevje je popolnoma prazno, trta, ki ni že pozimski pozebla, je že v septembru zgubila listje in grozdje; samo šmarnica se drži in je še dokaj polna; tudi dozorela je precej. Žlahtra trta pa je docela odpovedala. Krompir je zlasti v nižjih legah do polovice segnil; samo koruza nam še obeta

Ali si že obnovil naročnino?

povoljen pridelek, ki nas bo rešil lakote. Pač pa je seno in otava dobro storila; seno ima lepo ceno in se v Sv. Juriju ob juž. žel. precej dobro proda. A kaj, ko pa je pred desetimi leti zgrajena cesta preko Sečeje vasi v Kalobju popolnoma zapuščena in za promet nerabna; le z največjo opreznostjo in nevarnostjo za voz, živino in tovor prileže voz po tej nepopisno zanemarjeni cesti v dolino. Res čudno se mora zdeti vsakemu človeku, ki mora po tej cesti, da se cestna oblast ne zmeni za najpreprostejše popravilo te ceste!

Razni kraji

Gorenja vas nad Škofjo Loko. Pri nas smo že dobili sneg, pa sonce ga je v dveh dneh uničilo. Hitro nam teče čas naše službe kot zvestim čuvanjem naše ljube domovine. Po večerih, ko odzvoni Ave Marijo, pa se zberemo Slovenci in zapojemo kakšno veselo, pa tudi šale ne manjka, tako da so res domači takšni večeri. Revna je ta hribovska zemljica gorenjska, pa ob delu skrbnih rok prinaša kmetiču borni kruhek. Ljubimo zemljico slovensko, ljubimo svoj materin jezik, povsod se zavedamo, da smo Slovenci gospodarji na svoji zemlji!

Kmečka trgovina

Kakšno živino zahteva zunanjí trg?

Če naše svinje pridejo na nemško ali češko tržišče, tamkajšnji mesarji pravijo, da so preveč kosčate, ali preveč mastne. Ni dovolj, če smo svinje vzredili, samo da je težka, treba je tudi vedeti, kakšno pasmo zahteva tuji trg. Nemški in češki trg zahtevata, da je svinja mlada in primerno težka. Svinjsko meso je tam dragoo in kupci zahtevajo, da so pri svinjah drobne kosti. Svinjsko meso se tam ne potrebuje samo za mast in svežo pobarbo, ampak tudi v veliki množini v delikatesne svrhe. V ta namen pa svinje ne smejo biti debele, ne stare, imeti morajo drobne kosti ter biti hrnjene na poseben način. Take svinje so tam drage, kajti iz njih mesa se proizvaja tako zvana »praška šunka«, ki stane 1 kg 100 din.

Tudi pri goveji živini ni dosti drugače. Priliko imamo videti, koliko vlakov goveje živine posiljava skozi Jugoslavijo in Italijo Madžari. Italijani upoštevajo madžarsko živino radi tega, ker je živina rejena in mrlja. Take živine imamo mi zelo malo. Z našo mlado živino se komaj zadovolji naš domači trg, a krave poberejo večinoma klobasari, edino pitani voli pridejo tuintam v poštev pri izvozu. Vsak živinorejec naj ima na umu, da će mlado živinice zaostane v rasti, ne bo nikdar lepo. Naša teleta dobivajo namreč pre malo časa mleko in tako zaostanejo v rasti že v zgodnjem mladosti. Poskušajte poleg druge hrane dajati teletu mleko do 4. meseca, pa boste videli, kako bo že v zgodnji mladosti živina v rasti napredovala. Posebno tam, kjer se mleko ne da, kaj prida prodati, je škoda teletu odtrgati mleko.

Živinorejci! Poskusite v malem v izboljšanju pri vzreji živine, kakor zgoraj povedano. Malo več skrbi in truda pri vzreji se bo bogato poplačalo in naša živina se ne bo samo sedaj, ampak tudi pozneje po ureditvi sedanjih razmer na tujih tržiščih lahko prodala.

Cene sadja so končno ustaljene

Kar se tiče razvoja letošnje sadne trgovine — ki je po splošni sodbi bila vedno najbolj umazana — moremo reči, da je zelo nezdrava. To pa zato, ker so cene na domačem trgu višje nego nam nudi za sadje tujina. Radi letošnjega slabega sadnega pridelka in s tem v zvezi dobrih izgledih za kupčijo na domačem trgu, trgovci kupujejo sadje ne toliko za izvoz, ampak bolj za zalogo. V zadnjih dneh se je sploh malo izvažalo, dočim so skladistični trgovci skoraj že povsod polna.

Vzrok temu je bila špekulacija trgovcev, ki so računali z zvišanjem odkupne cene pri jabolkih po Nemcih. To se je ob koncu minulega tedna tudi zgodilo. Nemci so zvišali ceno do dosedanjih 25 mark na 32 mark za 100 kg namiznega sadja, izvozenega v razsutem stanju. Cena za potrošnjo jabolka je določena na 21 mark, toda teh jabolk letos nihče ne izvaža. S tem so oni, ki so imeli sadje na skladističu in so ga prej poceni kupili, precej zasluzili, saj dobi izvoznik za 1 kg jabolka 4.97 din, postavljeno na mejo. Seveda znašajo stroški okrog 50 par pri kilogramu, včasih manj, včasih več. S kakšnim nadaljnji dvigom cen jabolka na zunanjem trgu pa ni več računati, pa čeprav se govori, da bo morda šlo še na 35 mark za 100 kg. Dvomljivo je namreč, da bi Nemci ponovno zvišali ceno. Cene jabolka se bodo radi tega predvsem v oddaljenejših krajih sušale okrog te osnovne cene, ki jo nudijo Nemci. Na domačem trgu se bodo cene posebno v bližini mest in industrijskih krajev še dvignile. Seveda mora oni, ki z dvigom cen jabolka na domačem trgu računa, imeti za shranjevanje primerne prostore, posebno letos, ko je sadje zelo podvrženo gnilobi. Če se bodo pa cene na domačem trgu res tako dvigne, kot nekateri računajo, se pa ne ve in je za-

našanje na visoke cene jabolk na domačem trgu pač tvegano, kajti če bo mnogo takih, ki bodo v ta namen sadje hraniли, ga domači trg ne bo mogel pokupiti in bo sadje poleg izgube na teži tudi bolj poceni, kot se pa pričakuje.

Izgledi za izvoz hmelja

V Savinjski dolini se je v celoti letos pridelalo okrog 30.000 metrskih stotov hmelja, prodalo se je pa od tega le okrog 2000 stotov, in sicer po 35 do 45 din za kilogram. Odkupljeno blago je namejeno za izvoz v Švico in nekatere druge evropske države. Med drugim obstoji možnost prodaje določenih količin na Švedsko. Glede izvoza v Zedinjene države in v Južno Ameriko pa so še ovire; ne toliko zaradi prevoza, ki je več ali manj omogočen, temveč predvsem zaradi financiranja, ker kupuje Amerika le »cif« ameriška luka in mora prodajalec oskrbeti prevoz ter nositi riziko. Cene, ki se dajo doseči v Zedinjenih državah, so zadovoljive in bi omogočale pri nas odkupno ceno okrog 50 din za kilogram.

Najvišje cene drvar za področje okraja Maribor levi breg

Okraino načelstvo Maribor levi breg odloča sledče najvišje cene za prostorni meter drv.

A. Za področje vseh občin okraja Maribor levi breg, razen občine Košaki, Kamnica in Št. Ilj v Slov. goricah za bukove cepanice I. vrste 125 din, II. vrste 115 din, III. vrste 105 din; za bukove okroglice cepljene je cena za 10 din nižja, za necepljene in za odpadke na žagah je cena za 30 din nižja. Za bukove panje in sečnice se določa cena s 40% cene. — Za drva iz drugega lesa se določajo cene v odstotkih cen bukovih drv, kakor sledi: gabrova 105%, lipova 95 odstotkov, jesenova 92%, borova in smrekova 90 odstotkov, hrastova in cerova 87 odstotkov, jelševa 65 odstotkov, topolova in vrbova 50%. V določenih cenah so vključeni nakladalni in izkladilni ter prevozni stroški za postavitev drv od proizvajalca ali preprodajalca na dom kupca, niso pa všteti stroški žaganja, ki ne smejo biti višji od 10 din za prostorni meter. Pribitek radi obročnih plačil drv na mesec ne sme biti večji od 1% kupne vsote, ki jo kupec drv še dolguje.

B. Za občine Kamnica in Košaki ter Št. Ilj v Slov. goricah: I. vrste 135 din, II. vrste 125 din, III. vrste 115 din. Za bukove okroglice, klade in drva iz drugega lesa se določa cena v odstotkih, kakor je zgoraj navedeno. V določenih cenah so vključeni nakladalni in izkladilni ter prevozni stroški za postavitev drv od proizvajalca ali preprodajalca na dom kupca, razen za drva, ki se dobavijo izven območja imenovanih občin. Pri teh drvih je dovoljeno v Košakih in Kamnici zaračunati 35 din, v Št. Ilju pa 25 din stroškov za postavitev na dom kupca. Stroški žaganja ne smejo presegati 12 din za prostorni meter.

Drobne gospodarske vesti

Letos bomo dobili okrog 1000 vagonov bučnic. Pridelovalci olja so imeli sestanek, na katerem so sklenili zbrati čimvečje količine bučnic. Zato je odkupna cena franko skladische trgovca, ki vrši odkup, določena na 4 din kilogram, medtem ko je znašala lani 2.80 din. Uvedena je tudi akcija za zbiranje bučnega semena potom zadrug in šol. Tako računajo, da bo letos zbranih okrog 1000 vagonov bučnega semena napram 700—800 vagonom, kolikor je bilo zbrano lani. Bučno seme se bo predelalo predvsem v tvornicah v Sloveniji, v ostalih tvornicah pa le tedaj, če tvornice v Sloveniji ne bodo mogle predelati vseh količin.

Kaj bo s cenami pšenice? Po poročilih iz Beogradu se na merodajnih mestih proučuje vprašanje znižanja cen, oziroma izpremen ceni pšenice. Vendar prevladuje mnenje, da do izpremenemb ne bo prišlo, pač pa bodo podvzeti novi ukrepi, da bi producenti okreplili dovoz pšenice na trge.

Uvoz semenske pšenice. V zvezi z dovoljenjem za brezbarinski uvoz pšenice poročajo sedaj, da gre za količino 1500 vagonov semenske pšenice, katero namerava uvoziti Prizad. Ta količina bo po zanesljivih informacijah uvožena v najkrajšem času.

20.000 ton riža bomo dobili iz Italije. Naznačeno količino riža bo uvozil Prizad, in sicer v najkrajšem času.

Cene goveje živine po sejmih

Voli. Maribor debeli 8—9.25 din, poldebeli 6.75 do 8 din, plemenski 7.50—9 din; Ptuj I. 8.25 din, II. 6.50 din, III. 5 din; Celje I. 7.50—8.50 din, II. 7—7.50 din, III. 6.50—7 din; Dravograd I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din; Šmarje pri Jelšah I. 9 din, II. 8 din, III. 6.50 din; Brežice I. 8.50—9 din, II. 7.50 din, III. 6—7.50 din; Ljubljana I. 8.50 do 9 din, II. 8—8.50 din, III. 7—7.50 din; Kočevje I. 8.50 din, II. 7.50 din, III. 6.50 din; Dol. Logatec I. 9—10 din, II. 8 din, III. 7 din kg žive teže.

Biki. Maribor 6—7.75 din, Lendava I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din kg žive teže.

Krave. Maribor debele 7—8 din, plemenske 5.50 do 7 din, klobasarice 5—6 din, molzne 6—8 din, breje 6—7.50 din; Ptuj I. 7 din, II. 6 din, III. 5.25 din; Lendava I. 6 din, II. 5 din, III. 4 din; Celje I. 6—7 din, II. 5—6 din, III. 4—5 din; Dravograd I. 7 din, II. 5 din, III. 4 din; Šmarje pri Jelšah I. 7 din, II. 6.50 din, III. 5 din; Brežice I. 8 din, II. 6.50—7 din, III. 5—6 din; Ljubljana I. 7.50—8 din, II. 6—7 din, III. 5—6 din; Kočevje I. 7.50 din, II. 6.50 din, III. 4.50 din; Dol. Logatec I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din kg žive teže.

Telice. Maribor (mlada živina) 7.50—9 din; Ptuj I. 7.50 din, II. 6.75 din, III. 6.25 din; Lendava I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din; Celje I. 7.50 do 8.50 din, II. 7—7.50 din, III. 6—7 din; Dravograd I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din; Šmarje pri Jelšah I. 8.50 din, II. 7.50 din, III. 6 din; Brežice I. 8—9 din, II. 7.50 din, III. 6.50—7 din; Ljubljana I. 8.50—9 din, II. 8—8.50 din, III. 7—7.50 din; Kočevje I. 9 din, II. 8 din, III. 7 din; Dol. Logatec I. 9—10 din, II. 8 din, III. 7 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 7.50—10 din, Lendava I. 8 do 9 din, II. 6—7.50 din; Celje I. 9 din, II. 8 din; Dravograd I. 9 din, II. 8 din; Šmarje pri Jelšah I. 9 din, II. 8 din; Brežice I. 10 din, II. 8—9 din; Ljubljana I. 8—9 din, II. 8 din; Kočevje I. 11 do 12 din, II. 10 din; Dol. Logatec I. 11 din, II. 10 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov 80—130 din, 7—9 tednov 135—175 din, 3—4 mesece 200 do 360 din, 5—7 mesecev 380—530 din, 8—10 mesecev 550—760 din, 1 leto 800—1100 din komad; 1 kg žive teže 10—13 din, mrtve teže 14—18.50 din. V Ptaju so bili 6—12 tednov starci prasci 80 do 150 din komad, 1 kg žive teže pa 9.50 do 10.75 din.

Prštarji (proleki). Ptuj 10.75—11.75 din, Lendava 10—12 din, Celje 12—13 din, Dravograd 14 din, Šmarje pri Jelšah 12 din, Brežice 13 din, Ljubljana 14—15 din, Kočevje 14 din, Dol. Logatec 16 din kg žive teže.

Debeli svinji (špeharji). Ptuj 12—13 din, Celje 14—15 din, Šmarje pri Jelšah 13 din, Brežice 16 din, Ljubljana 17—18 din, Kočevje 16 din, Dol. Logatec 18 din kg žive teže.

Mesne cene in ostali živalski produkti

Goveje meso. Maribor I. 15—18 din, II. 13 do 15 din; Lendava 15—17 din; Celje I. 16—18 din, II. 14—16 din; Dravograd I. 16—18 din, II. 13 do 15 din, III. 12—14 din; Šmarje pri Jelšah I. 16 din, II. 14 din, III. 12 din; Brežice 15—17 din; Ljubljana I. 15—18 din, II. 13—15 din kg.

Telečje meso. Maribor I. 14—16 din, II. 12 do 14 din; Ljubljana 14—18 din kg.

Svinjsko meso. Maribor 20—21 din, Ptuj 16—20 din, Lendava 18—20 din, Celje 18—20 din, Dravograd 22 din, Šmarje pri Jelšah 18 din, Brežice 18—20 din, Ljubljana 18—24 din kg.

Slanina. Ptuj 22 din, Lendava 22—24 din, Celje 25 din, Dravograd 25 din, Šmarje pri Jelšah 20 din, Brežice 25 din, Ljubljana 23—26 din kg.

Svinjska mast (zabela). Ptuj 24 din, Lendava 24 din, Celje 26 din, Dravograd 26 din, Šmarje pri Jelšah 26 din, Brežice 28 din, Ljubljana 28 din kg.

Med. Ptuj 24 din, Dravograd 20 din, Šmarje pri Jelšah 20—25 din, Ljubljana 30 din kg.

Jajca. Ptuj 1.25 din, Lendava 1—1.25 din, Celje 1.25—1.50 din, Dravograd 1 din, Šmarje pri Jelšah 1.50—1.75 din, Brežice 1 din, Ljubljana 1.35 do 1.50 din komad.

Mleko. Ptuj 2 din, Lendava 1.50—2 din, Celje 2.50 din, Šmarje pri Jelšah 1.75 din, Ljubljana 2.25—2.50 din liter.

Surovo maslo. Ptuj 30 din, Lendava 32—40 din, Celje 36—44 din, Dravograd 40 din, Šmarje pri Jelšah 36—40 din, Brežice 40—44 din, Ljubljana 36—44 din kg.

Svinjske kože. Ptuj 7 din, Dravograd 10 din, Šmarje pri Jelšah 16 din, Brežice 10—14 din kg.

Goveje kože. Ptuj 16 din, Lendava 17 din, Celje 21—23 din, Dravograd 14 din, Šmarje pri Jelšah 16—18 din, Ljubljana 18—22 din kg.

Telečeje kože. Ptuj 20 din, Celje 23 din, Dravograd 16 din, Ljubljana 24 din kg.

Cene ostalih živil in krmil

Zito. Ptuj: pšenica 350 din, ječmen 350 din, rž 350 din, oves 325 din; Lendava: pšenica 300 din, ječmen 350 din, rž 300 din, oves 300 din; Dravograd: pšenica 300—350 din, ječmen 250—300 din, rž 300—350 din, oves 250 din, koruza 350 do 400 din; Brežice: pšenica 325 din, ječmen 275 din, rž 300 din, oves 325 din, koruza 425 din 100 kg.

Moka. Pšenična maksimirana cena 5—9 din kg. Koruzna moka: Ptuj (zdrob) 6 din, Lendava 3.50 din, Celje 5.50 din, Dravograd 4—5.50 din, Šmarje pri Jelšah 5 din, Ljubljana 5—5.50 din kg. Ajdova moka: Ptuj 6 din, Celje 7 din, Dravograd 6 din, Šmarje pri Jelšah 6 din kg.

Fižol. Lendava 3—5 din, Celje 5 din, Dravograd 7—8 din, Šmarje pri Jelšah 8—9 din, Ljubljana 6 din kg.

Krompir. Ptuj 125—140 din, Lendava 150 din, Celje 175 din, Dravograd 150—200 din, Šmarje pri Jelšah 175—200 din, Brežice 175—200 din, Ljubljana 150—200 din 100 kg.

Jabolka. Ptuj I. 4 din, II. 3 din, III. 2 din; Lendava I. 3 din, II. 2.25 din; Celje I. 5 din, II. 4 din, III. 3.50 din; Dravograd I. 4 din, II. 3 din, III. 2 din; Brežice I. 5 din, II. 4 din; Ljubljana I. 8 din, II. 5 din, III. 3—4 din kg.

Hruške. Ptuj I. 8 din, II. 5 din, III. 3 din; Celje I. 8 din, II. 6 din; Ljubljana I. 16 din, II. 10—12 din, III. 4—8 din kg.

Seno. Ptuj 75—100 din, Lendava 100 din, Celje 105 din, Dravograd 100—110 din, Šmarje pri Jelšah 70—85 din, Brežice 75—100 din 100 kg.

Lucerna. Celje 130 din, Dravograd 150 din, Šmarje pri Jelšah 150—160 din, Brežice 125 din 100 kg.

Slama. Ptuj 50 din, Celje 55 din, Dravograd 50—60 din, Šmarje pri Jelšah 30—40 din, Brežice 50—60 din 100 kg.

Vinske cene

Navadno mešano vino. Ptuj 5.50—6.50 din, Lendava 6—8 din, Šmarje pri Jelšah 6—7 din, Brežice 7.50 din liter pri vinogradnikih. V ljubljanskih gostilnah in vinotičah 12—14 din liter.

Boljše sortirano vino. Ptuj 8—10 din, Lendava 10—12 din, Šmarje pri Jelšah 9—10 din, Brežice 10—11 din liter pri vinogradnikih. V ljubljanskih gostilnah in restavracijah 15—16 din liter.

Trda drva

Ptuj 140 din, Lendava 90—160 din, Celje 112 din, Šmarje pri Jelšah 120 din, Brežice 120 din prostorninskega metra, ki odgovarja le 0.70—0.75 kubičnega metra.

Sejmi

21. oktobra živinski in kramarski: Črensovci (namesto 20.), Črna (Uršulin), Apače, Celje, Sv. Peter pod Svetimi gorami; živinski: Mala Nedelja, Sevnica ob Savi — 22. oktobra tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor; živinski in kramarski: Dramlje — 23. oktobra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski: Marija Gradič, Laško — 24. oktobra tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Velenje — 25. oktobra svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Lemberg; plemenski za bikce bele pasme: Maribor sejnišče (od 8. ure naprej) — 26. oktobra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; goveji in svinjski: Videm ob Savi.

Po razglasu okrajnega načelstva v Dol. Lendavi se vrši nadaljnje obvezno licenciranje bikov in merjascev še v sledečih občinah: v sredo, 16. oktobra, ob 10 v Beltincih, ob 14 v Odrancih; v četrtek, 17. oktobra, ob 9 v Črensovcih, ob 12 v V. Polani, ob 15 v Kapci za občino Gaberje; v petek, 18. oktobra, ob 9 v Orešju, ob 15 pa v Lendavi za Lendavo. Licenciranje je za vso občino v kraju, kjer se vrši.

Razgovori z našimi naročniki

Sestre zahtevajo nujni delež. P. J. G. Sestre lahko zahtevajo nujni dedni delež, ako niso prejele vsaj polovico tega, kar bi jim šlo po zakonu, ki določa, da vsi otroci dedujejo enako. Ako prometna vrednost tega, kar ste Vi prejeli, ne znaša več nego tri petine, odnosno dediščina sester dve petini (posamezne sestre eno desetino) vrednosti zapuščine, ki bi bila na razpolago, ako pokojni oče ne bi bil posestva prodal Vam, tedaj se Vam ni bati tožbe. Poudarjam, da je merodajna prometna vrednost posestva ob smrti pokojnika in ne morda dogovorjena kupnina. Odvetnika Vam ni treba najeti. Povprašajte kakega sodnega cenzila iz Vašega okraja, koliko ceni Vaše posestvo, da se boste vedeli ravnavi in eventualno skleniti praverno poravnava.

Prodaja vinograda pod polovično vrednostjo. I. V. Zmota pri sklepanju pogodbe se vpošteva le, ako jo je zakrivil nasprotnik ali pa, aко je nasprotnik zanj vedel. Le ako je podan eden izmed navedenih pogojev in je zmota bistvena, bi bili upravičeni odstopiti od pogodbe. V opisanem primeru izgleda, da ste zmoto sami zakrivili in ni jasno, ali je kuped za Vašo zmoto vedel, odnosno ali bi se Vam posrečil dokaz, da je kupec zanj vedel. Zato boste po vsej priliki morali pogodbo izpolniti. Zaznambo v zemljiški knjigi je nasprotnik predlagal, da prepreči vknjižbo lastninske pravice na drugega kupca. — Ako je prvi kupec priliki, ko ste podpis preklicali in mu hoteli vrniti aro, izjavil, da Vam bo dal 10.000 din, tedaj ga ta obljava veže in Vam mora ta znesek plačati. Izgleda, da bi bilo najbolje, da pripravite drugega kupca do tega, da odstopi od pogodbe ter se nato s prvim kupcem poravnate.

Služba v delavnicah državnih železnic. A. G. S. V. K. Za sprejem lahko zaprosite pismeno po pošti ali osebno pri upravniku v Mariboru-Studencih. Dobro bi pa bilo kako priporočilo.

Amnestija v kazenskih zadevah radi razjaljenja časti. K. R. Lanska amnestija se ne tiče omenjenih zadev, v katerih gre za razjaljenje neuradnih oseb. Radi tega bo treba odslužiti zaporno kazen in plačati denarno globo.

Zdravniška posvetovalnica

G. Fr. K., Gočova. Vaše želite glede naslova ne razumem. Kakšen naslov hočete? Naslov vpraševalca v »Slov. gospodarju« št. 40 Vam ne morem dati, ker me veže tajnost. Če je pri Vas bolezni tako začela, kakor pri dotičnem in imate znake, kakor so tam našteti, potem velja za Vas isto, kar je tam napisano.

Ga N. P., Sv. Lenart. Pisemo ne odgovarjam niti Vam ne morem po imenu označiti zdravnika, h kateremu se podajte po zdravila. To bi se reklo delati reklamo, kar pa nikakor ni namen zdravniške posvetovalnice. Ker nistedaleč od Zagreba, Vam svetujem, da se obrnete za pomoč na tamošnjo živčno kliniko, ki bo gotovo najbolje pomagača.

Gospodarska posvetovalnica

L. F., Št. J. pri V. Precepiti divjega kostanja ne boste mogli, ker bi se cepiči radi debele svrži ne prijeli, cepiči žlahtnega kostanja, kateri bi edino prišel v poštev, se pa itak ne primejo radi. Radi tega je bolje, da na dvorišču divji kostanj izkopljite in posadite namesto njega oreh, ali pa kako hrushko moštinico, ki ni preveč občutljiva. — Sad divjega kostanja se lahko uporabi za pitanje goveda (in tudi svinj), v manjših količinah pa povoljno vpliva tudi na mlečnost. Živila, ki se pita z divjim kostanjem, dobi posebno okusno in zrnatoto meso. Ker pa divji kostanj kot krma rad zapira, je dobro krmiti še takia krmila, ki odpirajo telo, to je pesno cimo, peso itd. Živili, ki jo pitamo, lahko damo dnevno 10 kg, mlečnim krvam pa le 5 kg po grlu. Mlada živila pa prenaša samo praženi (pečeni) divji kostanj, in to pol kilograma po grlu na dan. Pred krmljenjem se naj divji kostanj izluži (namaka v vodi), potem kuha, ali še bolje pari ali peče. V tem primeru se ga lahko krmii tudi več, kot je spredaj naznačeno. Po svoji krmilni vrednosti divji kostanj skoraj dosega ječmen in drugo zrnje.

Naznanila

SLOVENCI! SLOVENKE! V nedeljo, dne 27. oktobra, bomo zopet zbirali po vsej Slo-

veniji za našo severno mejo. Kakor lani, naj tudi letos daruje sleherni Slovenec vsaj 1 din za zimsko pomoč ob meji. Lani smo s pomočjo zbirke izdatno obdarili nad 70 šol. Tudi letos naj bo tako! Zato bomo ta dan darovali toliko več, saj so potrebe neprimerno večje. Bog in narod! — »Slovenska straža« v Mariboru.

★

Sv. Marjeta niže Ptuja. Na veseli svatovščini novoporočencev Šoštarič-Šešerkovo zložili gostje za novo bogoslovnico v Mariboru 110 din. Blagim svatom za njihov dar topli: Bog plačaj!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Na praznik Kristusa Kralja, 27. oktobra, se bo vršila za našo župnijo uvaževanja vredna slovesnost. Blagoslovljena bo nova dvorana v domu, ki sicer še ni polnoma dograjen. A naša društva in mladina že komaj čakajo, da se vselijo v nove prostore. Koliko skrb, dela in truda je za nami, ko se je v teh dveh letih gradil dom. Naravnost z ganljivo požrtvovanostjo je skoraj vsaka hiša pomagal. Vsa župnija je bila složna pri delu. Tu se vidi, koliko naše ljudstvo žrtvuje za napredok! Preden bodo prostori izročeni svojemu namenu, se bodo po krščanski navadi blagoslovili. Kristus naj kraljuje v domu in naj blagoslovila vso prosvetno vzgojno delo! Zato se bo že zjutraj zbrala mladina in odrasli pri obhajilni mizi, proseč Bog blagoslova. Po večernicah bodo blagoslovjeni že dograjeni prostori, nato bo govor in prvi nastop naše mladine na novem odru z lepim sporedom. Na veselo svidenje!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Sodarskega pomočnika sprejemem pri dobrni plači, prosti hrani, stanovanju in perilu. Franc Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. Nastop takoj. 1467

300 din tedensko lahko vsak zaslubi z izdelovanjem doma ali prodajanjem potrebnih predmetov. Pošljite znamko za odgovor. P. Baltič, Ljubljana 7, Podhrab 5. 1468

Pridna dekla, ki zna dobro molsti (dojiti) krave, se sprejme za mesečno plačo 300 din. Ponudbe na gospo Julijano Vlahovič, Maribor, Aleksandrova cesta 40. 1472

Potrebujem služkinjo za vsa kmečka dela, tudi h kravam. Plača dobra. Vprašati: Korošec Jozef, železniški uradnik v p., Ptujška gora. 1474

Vajenko, spretno, z dobrim spričevalom, sprejme trgovina Šugman, Sv. Marjeta pri Moškanjeh. 1476

Sprejmem zrelejšo služkinjo za manjše gospodarstvo v okolici Maribora. Naslov v upravi pod št. 1478.

Viničar, vodilna moč, z večletno prakso, vsestransko sposoben, se sprejme 1. januarja 1941 za Zanerjeve vinograde Bučka gora, Buče. Poštenost predpogoj! Ponudbe z navedbo dosednjih služb je poslati na: Božič Anton, tekstilna tovarna, Kranj. 1479

Viničar, vinogradnik, sadjar, 1—2 delovni moči, brez otrok, se išče v bližini Slov. Bistrice. Ponudbe na »Slov. gospodarju« pod »Marljiv in zmeren« 1480.

Iščemo kravarja, 2—3 delovne moči. Vpraša se: Studenci pri Mariboru, Aleksandrova 7. 1482

RAZNO:

Šivalni stroj za krojače, dobro ohranjen, 1800 din, in za družino, 900 din. Ussar Alojz, Maribor, Trubarjeva 9. 1481

Sveža kostanjeva drva, 500 din klaptra, kupuje Rigler, Pragersko. 1473

Redin, Govedin, Jajčin, Mlekin, Bister, Mastelin, Emona čaj dobite v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 1475

Rabilen Singer šivalni stroj z okroglim čolničkom proda poceni in z garancijo mehanika Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. Nove šivalne stroje prodajam poceni in na odpisčilo. Zahtevajte brezplačne prospektte! 1477

Gospod ,Feuerwerker'

Iz vojaških spominov. — C. M.

Pod rajno Avstro-Ogrsko je nosil zgornje ime narednik pri topničarjih. Da ta čin zavzema pri vojakih že precej časti, ve najbolj tisti, ki je sam nosil uniformo. Kakor nekdaj, imenarednik tudi danes dosti pomeni. Enotni po činu pa so ti podčastniki v več primerih zelo različni v svojih nastopih. Med dobrimi in moštvi prizanesljivimi se znajdejo tudi krvosesi, ki imajo nekak užitek v tem, da moštvo čim bolj trpičijo.

S takimi ukrepi in pravicami je ropotal nad nami ter nas občutno privijal leta 1913. tam v vinorodni Vipavi tudi »Feuerwerker« Z-c, dolg in suh zadirčnež, po rodu Poljak. Radi svoje sekantnosti, zadirčnosti, pretirane strogoosti je bil pri naših dečkih zelo osovražen. Marsikateri tovariš je bil žrtev njegove zlobe, zaradi tega ni čudno, da smo ga na tihem posiljali v pekel. Toda s tem si nismo nič pomogli.

Pred neljubimi prilikami pa nihče zavarovan. Tudi mogočneži se često proti volji srečajo z iznenadenji, ki ne vprašajo, so li komu všeč ali ne. In tudi naš oholež je bil med takimi. Potipalo ga je pošteno in opazilo na časti.

Dobili smo regrute. Prišli so z vseh vetrov, sami čvrsti in veseli dečki. Del novincev je prišel v roke imenovanega »Feuerwerkerja«. Mila jim majka! Vpeljavati jih je začel v novo življenje na vse načine, ki jih je stuhtal v svoji zlobnosti. Dal jim je okušati v polni merti, kaj je moč in oblast topničarskega »Feuerwerkerja«. Vroča je bila predvsem jačalna šola, še bolj mučno pa temu podobno vežbanje na lonču. V to svrhu so uporabljali tudi pomoč starih vojakov, z razliko seveda, da se je na sedlu vical le regrut. Vsa vaja pa se je vršila najčešče pod strogim očesom kričavega Z-ca. Tako smo nekega pondeljka predpoldne, ko so tudi vojaški konji najbolj spočiti, otvorili na prostranem vežbališču svoj običajni vrtljak na lonč. Turo, kateri sem prisostvoval kot pomočnik, je začela »Haubica« težka in prekrasna kobila. Kaj vse je tega jutra ta žival počela! Vedla se je kakor obsedena. Novinci so cepali, kakor hruške v jeseni, drug za drugim na tla, »Feuerwerker« pa kričal ves iz sebe, da bi proniklo skozi tudi najbolj gluha ušesa.

»Proč, nerode šlevaste!« je naposled nagnal učence ter tako napravil konec temu nevšečnemu prizoru. Zavihti se v sedlo sam, vzravnava svoje grešne kosti v predpisano držo ter zvihra v galopu po krogu okoli, da bi razposajeno kobilo ukrotil. Vse je bilo v redu, vse odlično, le pravega trenutka možakar — dasi prvorosten jahač — ni zadel. Obsedeni »Haubici« podvzeta taktika kar ni hotela v glavo, vsaj danes ne. Le par krogov je napravila, potem pa je izvedla imenitno akrobacijo. »Feuerwerker« zgubi ravnotežje, trešči ob tla in obleži nezavesten. Dogodek je zavrl seveda na mah vse delo na vežbališču, častniki in podčastniki so se zgrinjali okoli nezavestnega vojaškega tovariša. Stotnik je poskrbel hitro pomoč, prišli so bolničarji z nosili in ga odnesli v sobo za bolnike. O kakem sočutju od naše strani seveda ni bilo govorja.

Posebnih posledic dogodek »Feuerwerkerju« ni pustil. Še prej kakor smo se nadejali, smo bili tako »srečni«, da smo ga spet mogli gledati iz oblija v oblije. Spet je vzel v roke vajeti in jih napel, kakor je bil navajen. Posebno regrutom je ostal trda knuta. Bali so se ga kakor hude ure. Ni čuda torej, da so mu dečki često želeli vse mogoče reči, samo dobrega ne.

V spominu mi je še en dogodek, pri katerem je šlo naravnost za neposredne stike med menoj in njegovo častiljivo osebo.

Napovedali so nam konjski pregled za naslednji dan. To nam je dalo dela, čiščenja in prašenja več ko na preteg. Z delom pa smo

koristili največ sebi. Če ni bilo pohvale, je včasih prišlo več dni kasarnika. Tako smo se torej potrudili in naslednjega dne so naši konji stali kakor v čisti praznični obleki. Pregled se je pričel strogo in natančno. Pred zaključkom pa se je spremenil proti pričakovanju v dokaj zanimivo predstavo. Povzročil pa je komedijo smeha poleg drugih celo stotniku moj konj »Omer«, ki je šele pred kratkim bil prigran nekod iz Sarajeva. Upri se je odločno in ni hotel pred komisijo. Brcal je in se trgal križem na levo in desno, kakor da bi mu šlo za kožo. Zadeva je šla seveda najbolj na živce »Feuerwerkerju«.

»Sem konja!« se je obregnal name, ko mu je bilo vsega dovolj, »bomo videli, se bo li mrha ganila z mesta ali ne. Ti Kuszniruk, daj z mbičem po bedrih!« je velel istočasno v bližini stoječemu kaprolu.

Zgodilo se je. Bič je zaživil, »Omer« pa planjal naprej, razpršil s par krepkimi brcami na levo in desno člane komisije ter dirjal dalje po dvorišču proti gnojni jami, ki je bila radi naliniva polna umazane vode. Preden smo se prav zavedli, kaj se godi, se je konj pred jamo bliskoma ustavil — »Feuerwerker« pa je zletel čez »Omerjevo« glavo v jamo.

»Feuerwerker« je po nehoteni kopeli nudil tako »žalostno« sliko, da ni bilo človeka, ki bi mogel zadušiti smeh. »Omer« pa je smuknil pri vratih v ljubo prostost in dirjal za vipayškim trgom naravnost v hlev »na pošti«, kjer smo bili, zaradi pomanjkanja prostora v glavnih konjušnici, nekateri čez zimo nastanjenci.

*

Cigan in jud na sejmu

Posestnik, ki je imel hišo poleg sejmišča, je skozi okno gledal, kako sta se cigan in jud pogajala za mršavega konja. Nazadnje sta udarila in kupčija je bila sklenjena.

Mož je bil radoveden, kateri je bolj prekanil drugega, zaradi tega je poklical cigana k sebi in ga vprašal:

»Za koliko si prodal to mrho?«

»Za sto dinarjev.«

»Za sto dinarjev? Bedak, kako si mogel dati za tako malenkost živega konja?«

»Ni vreden več, ker na desno zadnjo nogo šepa. Jud ga morda niti pol kilometra daleč ne bo mogel spraviti.«

Posestnik je nato poklical juda k sebi.

»Izak, kakor si mogel kupiti to šepavo mrho? Saj je niti do doma ne boš spravil.«

Jud se je zasmjal.

»Varate se! Konj ni šepav. Samo podkev je napačno pribita in zato šepa. Ko ga dam pravilno podkovati, bo konec njegovega šepanja.«

Posestnik je zmajal z glavo in se spet obrnil k ciganu:

»No, pa si vendar bedak! Ali veš, zakaj konj šepa? Ker je nepravilno podkovan. Izak pravi, da ga bo dal pravilno podkovati in potem ne bo šepal.«

Cigan se je hudomušno, nasmehnil.

»Gospod, jaz sem nalašč dal konja napačno podkovati, da bi vsakdo mislil, da zaradi tega šepa. Izak lahko naravnava podkev do sodnejga dne, pa konj bo vkljub temu šepal.«

»Hm, hm!« je zamoljal posestnik. »Cigan je vendar bolj prebrisani!«

Nazadnje pa je še vendar poklical juda.

»Izak, ali veš, kaj je novega? Cigan je rekel, da je podkev nalašč dal nepravilno pribiti, da bi kupca preslepli.«

Izak je zardel in jezno treščil z nogo.

»Saj sem vedel, da me bo cigan nabrisal, zaradi tega pa sem mu konja izplačal s penarejnim stotakom.«

SMEJTE SE!

Težavno vprašanje

Pevec Lablache, ki je bil znan ne samo po glasu, ampak tudi po izredni debelosti, je na svojem potovanju nekoč prišel tudi na Dunaj. Ker je bil truden, je hotel najeti voz. Voznik ga je vprašal:

»Oprostite gospod, ali vas naj odpeljem enkrat, ali v dveh obrokih?«

Ni razumel

Ribničan je prišel v železniški voz in položil svoj kovčeg na polico. Med vožnjo se je kovček sumljivo gugal; zdelo se je, da bo padel na glavo nekemu popotniku. Ta vpraša:

»Ali je vaš kovčeg varen?«

»O, brez skrbi! Ima nov, močen ročaj.«

Oven ga je prekosil v znanju

Slavni naravoslovec Newton je nekoč med sprehom prišel do pašnika.

»Gospod, hitite domov, ker boste mokri!« ga je nagovoril pastir.

Newton je pogledal proti nebu. Ker je bilo nebo jasno, je mislil, da je pastir nor in je šel dalje. Čez dobre pol ure je bil do kože moker. Nazaj grede se je ustavil pri pastirju in mu rekel:

»Tu imaš napitnino, toda povej mi, kako si vedel, da bo deževalo.«

»Ko se ta oven vleže, obrnjen s hrbotom proti vetrui, je znak, da bo najpozneje čez eno uro deževalo.«

»To je edini znak?«

»Da.«

»Potem ta oven več ve ko jaz, ki sem preštiril vse naravne nauke... Drugič bom njega prišel vprašat, če bom hotel vedeti, ali bo dež ali ne...«

V pasji trgovini

Trgovec: »Gospa, kupite tega volčjaka! Je polokrven, lepe oblike in ima močne zobe.«

Gospa: »Ali je čuječ?«

Trgovec: »Čuječ? Če mu ob večerih ne daste uspavalnega praška, sploh ne bo zaspal.«

Junaški lovec

Lovec, ki se je vrnil iz Afrike, pripoveduje:

»... in tedaj sem priskočil ter z enim zamašom odsekal tigru rep.«

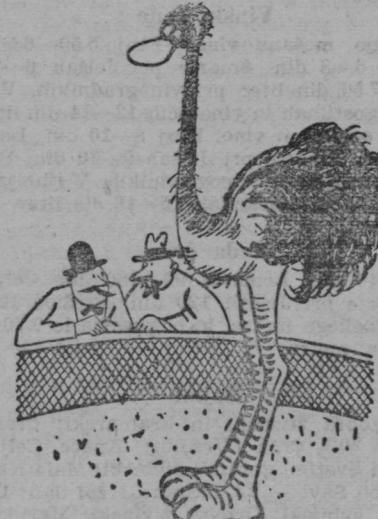
»Zakaj pa ne glave?«

»Ker je to že nekdo drug odsekal.«

V hribih

Hribolazec: »Tako slabš še nisem počival kakor pri vas. Vso noč nisem zatisnil očesa!«

Gostilničar: »Znabití imate slabš vest?«

»Čudno, da noji ležejo jajca!«

»Zakaj? Saj so vendar ptič!«

»To že, a kako, da se jajca ne ubijejo, ko padajo tako z visokega!«

*

UGANITE!

Kdo mnogo hodi, pa nikamor ne pride? (Plesec.)

Kdo imá očeta in mater, pa vendar ni sin? (Herk.)

Kdaj je krava zunaj in znotraj kosmata? (Kader stoji na pragu.)

Česa sonce pod milim nebom ne more obsijati? (Senec.)

Nov redilni prašek za svinje

Vsek kmetovalec si z Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje svinje. Za eno svinjo zadostuje že en zavitek za 7 din. Poština povzetje za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 11 din. — Pravi Redin se dobi samo v zavitih z gornjo sliko in ga razšilja.

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica

Zaloga v Celju:
Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17

Zaloga v Ptaju:
Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

ZAHTEVAJTE NOVI ČENIK

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA
HIŠA V JUGOSLAVIJI

Sfermecki

CELJE 24

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Dva čevljarska pomočnika in enega vajenca sprejmem takoj. Stanovanje in hrana v hiši. Ban Ivan, čevljarski mojster, Sromlje pri Brežicah. 1452

Iščeta se majar in viničar, vsak 5—6 delavcev. Dobra plača, deputat. Poštene družine se oglasijo: Veleposestvo Podigrac 25, p. Zg. Sv. Kunigunda pri Mariboru. 1453

Išče se pošteno in čedno kmečko dekle v starosti do 18 let, ki ima veselje iti kot začetnica v gostilno na deželi. Javiti se je takoj. Naslov v upravi. 1456

Majar z majhno družino, ki se dobro razume v poljedelskem in gospodarskem delu in se tudi spozna pri živini, njegova žena pa se naj dobro spozna pri svinjah ter kravah, kakor tudi pri vsem poljskem delu, se išče pod dobrimi pogoji za večje gospodarstvo v bližini Ptuja. Pismene ponudbe naj se pošljajo na naslov: Agentura Pichler pod »Služba«, Ptuj, Krempljeva ulica. 1460

Sprejmam dekle, vajeno kmečkega dela. Bohova št. 21, Hoče. 1465

Več čevljarskih pomočnikov sprejme Gorenjak Konrad, Celje, Gosposka 28. 1375

POSESTVA:

Prodam hišo po ugodni ceni. Gozdna parcela 149, Limbuš. 1463

Proda se lepa hiša z vrtom in njivo pri Mariboru. Izve se pri Alojzu Črnčec, Devica Marija Brezje 51. 1469

Prodam posestvo 9 oralov, gozd, njive, sadonosnik, na nizkem, ali zamenjam za 4—5 oralov. Pletovarje 36, Dramlje. 1470

RAZNO:

Prodam tkalske statve. Prepustim delo in naučim. Ponudbe na upravo pod »Tkalcica« 1454. 1468

Poceni se proda model za kopanje novih studen-cov. Studenci, Radvanjska cesta 6. 1462

Kuhinjska kredenca, steklena stena poceni na prljaj: Masarykova 2, vrata 4. 1466

Se vedno kupite dobro, po ugodnih cenah: nogavice, pletenine, bluze, jopice, sviterje, žemperje (lastni izdelki), kombinace, modrčke, srajce, oblekce, predpasnike, platno, odeje, koče, blago, perilo, konfekcijo, rute, šivalne potreboščine, galanterijo, milo, drobnino. Andrej Oset «Mara», Koroška cesta 26 (poleg tržnice, Vodnikov trg). 1098

Priporoča se Kupičičeva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1384

Štedilnike vseh vrst, vlete železne in bakrene kotle, peči, nagrobne križe, vodovodne cevi, amerikanske žage in vso drugo železnino dobite v najboljši kakovosti in po zmernih cenah v trgovini železnine Alfonz Meuz, Maribor (nasproti frančiškanske cerkve). 1464

Ne odlašajte! Pravočasno si nabavite za zimo razno manufakturo, perilo, nogavice, klobučke itd. po nizkih cenah samo v trgovini Josip Tušak pri Sv. Antonu. Velika zaloga razne železnine, kotov in vsega, kar potrebujete za vaš dom. 1234

JESEN — ZIMA — HALO! OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, dobro uporabni in brez napake: Paket serija »K« 12—15 m boljših flanelov za moško in žensko perilo 160 din. — Paket serija »M« 12—15 m kretona in druka za predpasnike in obleke 160 din. Ta dva paketa dobavimo za isto ceno mešano vsakega polovico. — Original Kosmos »D« 12—15 m la flanelov za spodnje perilo in barhent za ženske obleke 220 dinarjev. — Paket serija »T« 4 m prima volnenega blaga za žensko obleko, dokler traja zaloga, za staro ceno, in sicer: T-1 130 din, T-2 160 din, T-3 180 din, T-4 200 din; pri naročilu prosim navedbo cene in barve. — Paket serija »Z« 3—3.20 m štofa za moško obleko ali plašč, ženski kostum ali plašč, in sicer: Z-1 160 din, Z-2 200 din, Z-3 250 din, Z-4 300 din, Z-5 360 dinarjev. Neodgovarjajoče zamenjam. Pri naročilu dveh ali več paketov primeren popust. Izrabite ugodno priliko in naročite takoj Razpoljalnica KOSMOS, Maribor, Razlagova 24/II.

REDILO ZA SVINJE, tisočkrat preizkušeni prašek za svinje, ki vsebuje tudi ribjo moko, nagloredi Vaše svinje in jih dela odporne proti boleznim. 1 paket 8 din, 1 kg 25 din. Dobi se v lekarni pri »Zamorcu«, Maribor, Gosposka ulica 12. 1405

O G L A S I
v „Slov. gospodariju“
imajo
najboljš uspeh!

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pihače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor Gosposka 11. 1269

Hrastove doge vseh dimenzij in primernih hrastov kupuje Anton Birgmayer, Maribor, Aleksandrova 147 a. 1425

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 11

Čevlje, ročno delo
za otroke, pletene jopice, nogavice, rokavice, čepice, tudi posteljno perje dobite najugodnejše pri »LUNA«, Maribor, samo Glavni trg 24. 1461

ZANATSKA BANKA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

nemoteno

dovoljuje posojila obrtnikom
in obrtnim podjetjem

Ali se hočete revmatizma, protina izneneti?

Natezanje in bodenje po udih in sklepih, zatečeni udje, sklučenje rok in nog, natezanje, trganje in bodenje po raznih delih telesa, seveda tudi slabost oči, so pogosto posledice revmatizma in protina, ki se morajo odstraniti. Sicer bolečine še bolj napredujejo. — **Nudim Vam** zdravilno,

sečno kislino raztvarajoče, presnavljane in izločevanje pospešjujoče domače **pitno zdravljeno**, ki se na umeten način popolnoma prirodu sestavlja iz blagodejnega zdravilnega vrelca, ki ga je dobrotniva mati priroda poklonila bolnim ljudem. Pišite mi takoj pa dobite od mojih po-

vseh deželah obstoječih skladisč popolnoma **brezplačno in poštnine prosto** poučno razpravo. Sami se boste nato prepričali o neškodljivosti tega sredstva in njegovem hitrem delovanju. — Poštna nabiralnica:

PANNONIA APOTHEKE, Budapest 72, Postfach 83, Abt. H. 288

KUPUJE: PRODAJA:
hranilne knjižice bank in hranilnic ter vrednostne
papirje po najugodnejših cenah 1430
BANČNO KOM. ZAVOD, MARIBOR

STARE KLOBUKE kupujem po najvišji
dnevni ceni. Ponudbe na Vaupotič Boštjan,
Ljutomer 1457

Pozor! Vsakovrstne odpadke železja,
kovine, cunja, litine, papirja,
kupuje in plačuje po najvišjih
cenah tvrdka **Justin Gustinčič, Maribor, Kneza
Kocla 14** in podružnica na vogalu Ptajske in
Tržaške ceste. Telefon 21-30. — Kupujem tudi
gumo in steklo!

Kupujte pri naših insorentih:

Centrala: Maribor
v lastni palači na oglu
Gospoške in Slovenske ulice

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti
najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba
denarja, ker jamči za vse te vloge pri tej hranilnici
Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z
vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v
denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica

»Nihče naj ne misli, da bo mogoče javni red in socialni mir proti
prevratnim elementom uspešno braniti, če se nemudoma ne pristopi
k pogumnemu delu!« (Pij XI.)

Nujno je ustvariti predvsem jasnost v tem, kaj hočemo!

Hočemo ustvariti nov red!

Hočemo stanovsko državo!

Hočemo, da bo tudi v naši državi javni red in socialni mir in da
prevratni elementi ne pridejo do moči!

Naročite si knjigo »STANOVSKA DRŽAVA«! Cena knjige je
12 din, za stroške pošiljke še 1 din, skupno torej 13 din. Pošljite nam
po položnici to vsoto in Vam določljemo knjigo!

Priporoča se

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

P O Z A R

V L O M

S T E K L O

K A S K O

J A M S T V O

N E Z G O D E

Z V Ó N O V E

Ž I V L J E N J E

K A R I T A S

*V s a k
slovenski gospodar zavaruje
sebe, svojce in svoje imetje
le pri naši zavarovalnici*

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

*Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru* registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Gospoška ulica 23   Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. Stanje hranilnih vlog din 53,000.000.-